

Št. 179

**MAJ
2021**

Št. člana_ice društva:

Časopis za brezdomstvo
in sorodna socialna vprašanja

PROSTOVOLJNI PRISPEVEK: 1 EUR

Polovico dobi član_ica društva.

KRALJI ULICE

Odgovorni in izvršni urednik:

Jean Nikolić

Tehnični urednik in oblikovanje:

Chris Hartke

Uredniški odbor:

Bojan Dekleva, Maja Vižintin, Špela Razpotnik

Sodelavci uredništva:

Taubi, Gregor B. Hann, Jurij Kunaver, Barbara Jozelj, Žiga Novak,
Jasmina Memić, Špela Blatnik, Diego Menendes, Miha Čurman,
Jan Omahne Femec

Grafična zasnova:

Karlo Medjugorac

Lektoriranje:

Mojca Pipan

Ilustracije:

Jože Pauman, Miloš Dragojević, Petra Burger, Ban, Živa Šumak,

Peter Kuntarič - Kunta, M.

Ovitek:

Prva stran: Nada Žgank

Zadnja stran: 11165576

Tisk:

Tiskarna Vovk

Izdajatelj:

Društvo Kralji ulice ISSN 1854-2654

Prostovoljni prispevek za časopis je 1 EUR.

V primeru pošiljanja časopisa po pošti je prispevek za en izvod 2 EUR.

Celoletni prispevek za organizacije v Sloveniji znaša 24 EUR, v tujini
pa 48 EUR.

Naslov uredništva:

Društvo Kralji ulice, Pražakova 6, 1000 Ljubljana

Telefon: 059 022 503

030 323 128 (SMS komentarnica)

E-pošta: urednistvo@kraljiulice.org

Spletna stran: www.kraljiulice.org

Transakcijski račun za prostovoljne prispevke:

SI56 0400 1004 8456 921 odprt pri Nova KBM

PROJEKT PODPIRAJO:

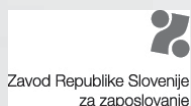
Mestna občina Ljubljana -- Ministrstvo za zdravje -- Mestna občina Maribor
Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti -- FIHO
Javni stanovanjski sklad MOL -- Javni medobčinski stanovanjski sklad Maribor
Stanovanjski sklad RS -- Zavod RS za zaposlovanje -- Ministrstvo za javno upravo
Evropski socialni sklad, projekt sofinancirata Republika Slovenija in Evropska Unija

Od januarja 2007 je časopis Kralji ulice

član mednarodne mreže cestnih časopisov (INSP).

Mnenja avtorjev prispevkov

ne odražajo vselej mnenj uredništva.

Uvodnik:

Foto: arhiv KU

NACIONALNE STRATEGIJE

Epidemija je jasno pokazala, da brezdomstva v Sloveniji ne naslavljamo, rešujemo, kaj šele preprečujemo ustrezno. Številke brezdomnih iz leta v leto naraščajo, o kakšni številki je govora, je težko razglabljati, saj nam v Sloveniji vse do danes ni uspelo izvesti ustrezne nacionalne raziskave o brezdomstvu. Prav tako še vedno nismo sprejeli soglasja, kaj v definicijo brezdomstva sploh zajemamo. Sedaj se je, mogoče celo bolj kot kadar koli prej, izkazalo, da mora biti stanovanje osnovna človekova pravica in da mora imeti vsak človek dom.

Komisija za peticije, človekove pravice in enake možnosti je na nedavni nujni seji obravnavala položaj brezdomnih v Sloveniji v razmerah epidemije covid-19. Prisotni smo se strinjali, da je čas epidemije poslabšal življenjski položaj brezdomnih. Kot predstavnica društva sem želela razpravo spodbuditi predvsem v smeri aktivnega reševanja ali še bolje preprečevanja brezdomstva, kjer bi vsi deležniki sprejeli zavezo o medsebojnem resorskem povezovanju in sodelovanju pri nacionalni strategiji na področju brezdomstva, ki naj bo v skladu s pozivom Evropskega parlamenta, da moramo države EU do leta 2030 izkoreniniti brezdomstvo. Kljub temu da smo skoraj vsi govorili o nujnosti zagotavljanja dostopnih stanovanj in ustrezne stanovanjske politike, med sogovorniki spet ni bilo (povabljenih) predstavnikov Ministrstva za okolje in prostor RS.

V času #ostanidoma se mnogi zavedamo, da nekateri doma nimajo, s sprejetjem različnih predpisov in zakonov drsimo v kriminalizacijo brezdomstva. Kot je bilo videno pred desetletjem po vsej Evropi, se zakoni, predpisi in upravni ukrepi, ki vodijo v kaznovanje brezdomstva, sprejemajo v času (gospodarskih) kriz, s čimer zminimaliziramo in prekrijemo pomembna socialna vprašanja. Uporaba javnega prostora postaja vedno bolj restriktivna, pojavljajo se novi predpisi, ki regulirajo, prepovedujejo in kaznujejo določena vedenja. Tako sem na komisiji tudi opozorila, da se nam, poleg seveda že večkrat v javnosti omenjene prepovedi gibanja v nočnem času, ki je veljala do nedavnega in je poskrbela za večkratno globljenje brezdomnih oseb, zdi izredno skrb vzbujajoče, da osnutek novega Zakona o varstvu javnega reda in miru zaostruje predpise, ki zadevajo brezdomne. Tako npr. 3. odstavek 17. člena omenjenega zakona prepoveduje prenočevanje na javnem kraju, če se s tem vznemirjajo drugi ljudje. Predvidena globa je 120 evrov. Četudi takšen člen v trenutnem zakonu že obstaja, bi morali s spremembo zakona narediti premislek o tem, kako posamezni zakoni posredno vplivajo na mnoge, že tako pozabljene ljudi. Ko sem v dvorani poslušala, skoraj v sozvočju, kako je brezdomstvo za našo državo sramota in kako moramo sprejeti ustrezne ukrepe, da nemudoma ustavimo rast števila brezdomnih, se mi je za trenutek zazdelo, da nam lahko mogoče res, celo v tem času, uspe doseči pomembne sklepe, ki bodo odločevalce resno spodbudili k postavljanju jasnih ciljev za odpravo brezdomstva, saj krizni časi, v katerih živimo, resno kličejo po njih.

Pa vendar so se te misli hitro razblinile, ko je prišlo do glasovanja o sklepih. Nacionalne strategije na področju brezdomstva ne bomo dobili, vsaj kmalu ne. Sedaj so prioritete očitno neke druge ... Leta 2010, v evropskem letu boja proti revščini in socialni izključenosti, smo prevedli priročnik Končanje brezdomstva: priročnik za oblikovalce politik, ki je, kot kaže, še vedno zelo aktualen. Zato vas zopet vabim, da ga vzamete v roke.

Hana Košan

Kazalo:

- 2 **UVODNIK**
- 4 **SLIŠANJE GLASOV**
- 7 **ZGODOVINSKA RUBRIKA**
- 8 **TEREZA VUK: HORTENZIJA HAIRSTYLE**
- 9 **PING PONG S KRALJI**
- 11 **CESTNA FILOZOFIJA**
- 12 **NEKAJ CESTNIH**
- 13 **ANEKDOTA IZ PRODAJE**
- 14 **MARIBORSKA STRAN**
- 16 **KLAVDIJIN ZDRAVSTVENI KOTIČEK**
- 17 **SARIN DNEVNIK**
- 18 **KRALJICA IN KRALJICA**
- 19 **MOJA IZKUŠNJA PROSTOVOLJSTVA**
- 20 **GOSTUJOČA KOLUMNISTKA**
- 21 **KRALJEVI RECENZOR**
- 24 **TERMINALNO**
- 25 **IZZA REŠETK**
- 26 **RAZVEDRILLO**
- 27 **GIACOMOV FOTO KOTIČEK**
- 29 **OGLASNA DESKA**
- 30 **NAGRADNA KRIŽANKA**

PRAVILA PONUJANJA ČASOPISA

Ker želimo, da bi pri razširjanju časopisa Kralji ulice lahko sodelovalo čim več ljudi in da bi dosegel čim širši krog bralcev in bralk, je pomembno, da skupaj skrbimo za njegov dober ugled. Člani in članice društva, ki ponujajo časopis, ne predstavljajo le sebe, pač pa celoten projekt Kralji ulice.

Doslej so bili v javnosti zelo dobro sprejeti, mnogi bralci in bralke so pohvalili njihov pristop. Želimo si, da tako ostane tudi v prihodnje, zato člane in članice društva spodbujamo, da se držijo spodnjih pravil in tudi svojega občutka o tem, kako časopis še bolj približati našim bralcem in bralkam.

- Časopis ponujam na miren in nevsiljiv način.
- Drugim članom in članicam društva, ki ponujajo časopis Kralji ulice, izkazujem spoštovanje in se zavedam, da imajo ravno tako pravico do ponujanja časopisa.
- Z drugimi člani in članicami društva se miroljubno dogovarjam glede lokacije ponujanja časopisa.
- Morebitne nesporazume rešujem na miren in spoštljiv način.
- Med ponujanjem časopisa ne uporabljam alkohola in/ali drugih drog.

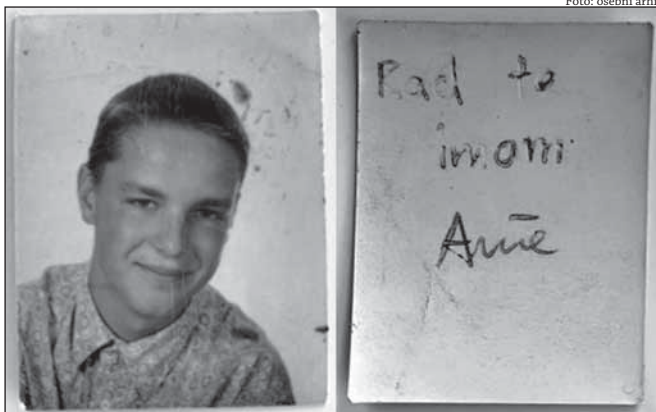
Pismo uredništvu:

Dober večer,

sem Anžetova prijateljica iz otroštva in zgodnjega najstništva. Njegova smrt me je močno pretresla. Ker že dolgo ne živim več v Sloveniji, sem popolnoma izgubila stike z njim. Rada sem ga imela in hudo mi je, da nisem vedela, kdaj se je poslovil, da bi lahko vsaj poslala sožalje. Mi lahko, prosim, poveste, ali je ob odhodu trpel ali ne? Najlepše se vam zahvaljujem za odgovor. Hvala vam tudi za vse, kar počnete, ste izjemni ljudje. Anže, tebi pa sporočam, da imam še vedno tvojo slikico s pripisom: Rad te imam, Anže.

Maruša E.

Foto: osebni arhiv

03
KRALJI
ULICE

- Med ponujanjem časopisa omenjam predvideni prostovoljni prispevek in od bralcev in bralk ne pričakujem ničesar več.
- Med ponujanjem časopisa ne beračim.
- Spoštujem odločitev bralcev in bralk, da časopis vzamejo ali ne, in jih k temu nikakor ne silim ali jih drugače neprijetno vznemirjam.
- Med ponujanjem časopisa imam svojo uradno izkaznico društva na vidnem mestu. Številka žiga na časopisu mora biti adekvatna številki na izkaznici društva.
- Zbiranje prispevkov za druge dejavnosti društva je poskus zavajanja bralcev in bralk.
- Med ponujanjem časopisa upoštevam navodila za pravilno uporabo zaščitne maske in ohranjanje socialne distance.

Če se član ali članica društva ne drži pravil ponujanja časopisa, je na to najprej opomnjen_a s strani strokovne delavke oziroma delavca, potem pa lahko začasno ali trajno izgubi pravico do ponujanja časopisa Kralji ulice.

Bralce in bralke prosimo, naj morebitne kršitve sporočijo v uredništvo na telefonsko številko 059 022 503 ali na e-naslov: info@kraljiulice.org.

PREDEN ZASPIŠ, PRIDE ŽGOČA BOLEČINA

Pravzaprav ne gre za to, da nekako boli. Gre za to, da veš, da bo vse to minilo. Da bo tvoj nesrečen trenutek, poln žalosti, izpuhtel z jutranjo zoro. Edina sila človeka, ki ima za seboj težko življenje, je upanje, da njegov srečni trenutek sledi. Da prihaja. Kmalu. Pa vendarle se zdi, da je zanj ta srečni trenutek že celo življenje v zamiku. Pogoltnem debel in solzav cmok, ki se mi je zaradi pretiranega joka naredil v grlu. Čeprav se človek trudi živeti po načelih: »just let it go«, »namaste« in »you are exactly where u are supposed to be right now«, pa nekako ne zmore in morda tudi ne more doumeti smisla svojega trpljenja. Vsak na svoj način prikriva boleče rane. Jaz sem si rekla, da moram prikriti čustva, ki bi morala biti že zdavnaj nekako pozabljena. A tokrat gre za drugačno vrsto bolečine. V stanju in skupku hkrati že prežvečene stare bolečine, s ščepcem nove, se zdi življenje čudovita in melanholična igra. Z dobro grafiko. Odličnimi idejami različnih identitet. Narodnosti. Vere. Človek se nauči igrati. V veliki meri samega sebe in nato to, kar drugi pričakujejo od njega. Njegov igralec. Master. Ali pa gre morda v obratnem vrstnem redu – najprej se naučimo tistega, kar drugi želijo od nas in nato samega sebe. Seveda. Tako mora biti. V nasprotnem primeru človek ne bi vedel, kako se obraniti boleče, žgoče bolečine v srcu. To je pridobil z igro, preko drugih. Z drugimi. V drugih. Na njih. Pod njimi. Za hrbtom, med smehom, pod mostovi. Ob rekah, hladnih pivih. Vročih poletjih. Tega nikdar in nikakor človek sam od sebe ne bi znal igrati. Bil bi preveč nag. Preveč slečen za surova dejstva in dobro grafiko, ki zajema tudi dobre in sofisticirane okuse. Jaaap. Ob naučenih spoznanjih, obrambnih mehanizmih, ki si jih uspešno pridobivamo v življenju, pa se zgodi paradoks. Preden zaspiš, pride žgoča bolečina, ki ti je dobro poznana, pride v oblikah solz. Tokrat pravzaprav ne veš, čemu solze in dramatičnost. Ne veš. Ne želiš priznati, da je življenje z dobro grafiko (tudi v okusih) nepravilno. Hladno. Odkar vem zase, je bil moj lik ustvarjen z veliko luknjo v duši. Tak je občutek. Manjkanje. Fak. Čemu sem se rodila, če mi je bilo usojeno imeti praznino v sebi? V svetu z dobro grafiko (tudi v okusih). Čemu sem morala priti na ta svet z občutkom praznine in hkrati okušati neopisljive vzorce občutkov, ki so na voljo v vsakem kotu tega okroglega sveta? Fak.

Po joku in pekočih očeh se povzpnem ob vznožje postelje. Človek deluje vedno znova enako, ker si želi razliko. Enako v različnih pogojih. Preizkuša pravila igre do onemoglosti, z enakimi kompetencami. Dobro srce v mračni ulici. Dobro srce na seks aplikacijah. Dobro srce v domu ostarelih. Dobro srce do čemerne mimoidočega. Dobro srce do neznanca, ki je podoben tvojemu agresivnemu bivšemu fantu. Dobro srce do brezdomcev. Dobro srce. Do. Vseh. In. Vsakogar. Ne odneha ne dobro srce in ne človek, ki ga nosi. Misli si, da je to edini način, s katerim bi lahko odprl vsa vrata na tej okrogli zemlji, ne glede na dobre ter slabe izkušnje.

Tako pač je. V prejšnji miselnosti bi na tej točki vstala, se po stopnicah sprehodila navzdol do kuhinje ter si prižgala cigareto. Ob tem bi prazno strmela v telefon, brskala po spominu in hlastala za črnimi črkami na belem listu papirja. Nesmiselno. Vse to samo zaradi dejstva, ker naj bi pisatelj kadili, ker naj bi imeli tragično preteklost, ker naj bi ... vse to bi. V prejšnji miselnosti.

Tokrat pa ostajam naslonjena na vznožje postelje, utrujena od truda, od miselnosti »just let it go« ter od čakanja na svoj srečni trenutek. Slednjih je bilo absolutno premalo, da bi lahko moje življenje ocenila kot ... solidno? Na pol solidno? Solidno s priokusom sladkosti. Sol. Na rane. Fak.

Zavem se, da je jokanje pomagalo in da sem sedaj ponovno pripravljena slediti načinu: »life is good«.

Če dobro pomislim, sem vedno obsojala življenje. Slednje naj bi bilo kot nekakšna fluidna masa, z liki, drevesi, izpušnimi plini. Vendar dejstvo je, da življenje ni zaradi življenja samega, takšno pač je. Življenje, tako kot je, je tako zaradi nas. Mene, moje mame, ljudi, ki so nekoč bili del mojega življenja. Ljudi, ki še prihajajo, in tistih, ki so v fazi odhajanja. Hkrati pa v nas obstajajo tisti, ki so že zdavnaj odšli.

Bec

Jean Nikolić

TEORIJA O IZVORU BREZDOMSTVA

Foto: osebni arhiv

Z malo domišljije brez težav uvidimo, da je brezdomstvo staro toliko kot zemlja sama. Pred približno 4,6 milijarde let je namreč nekje blizu našega osončja eksplodirala supernova. Veliki pok je ustvaril mnogo brezdomnih kosov materiala, večinoma sestavljenih iz vodika, kisika in ogljika, ki so brezciljno taval po vesolju.

Uvrstimo jih lahko v prvi dve kategoriji brezdomstva: biti brez strehe in biti brez stanovanja, kar lahko kategoriziramo kot vidno ali rimskocestno brezdomstvo. Ker je iz danih dokazov nemogoče razbrati vsa socialna vprašanja, ki nas zanimajo, se bomo danes oprli predvsem na logiko in predpostavke. Torej, po veliki eksploziji so brezdomne materije brezciljno tavale po vesolju. Recimo, da so se želele socializirati, da so imele potrebo po bližini, vsekakor pa so se privlačile in se začele povezovati v skupine. Med brezciljnim tavanjem so se naposled združile v Zemljo in si ustvarile dom. Prva brezdomna zgodba v zgodovini se zaključuje.

O nastanku življenja sta znani dve teoriji. Prva je starejša in se imenuje kreacionizem. V državah treh največjih svetovnih verstev se še vedno pojavlja tudi v vzgojno-izobraževalnih načrtih. Uči nas, da je bog ustvaril življenje na Zemlji v sedmih dneh, človeška prednika pa naj bi bila Adam in Eva, ki sicer nista bila brezdomna, edino pomanjkanje, ki bi ga jima lahko pripisal, je bil manko oblačil in znanja. Na njuno žalost še ni bilo zastonskega butika z oblačili na Kraljih, pa tudi kraljevske univerze pod zvezdami ne, zato sta se morala znajti sama. Druga teorija o nastanku življenja je Darwinova teorija o izvoru vrst iz leta 1859. Govori o tem, da so se pred 20 do 25 milijoni let pojavile prve človeku podobne opice, imenovane tudi opicnjaki. Najstarejša izmed njih je prokonzul, ki ni bil dvonožec, prilagojen je bil življenju na drevju, zato ga še ne uvrščam v prabrezdomno skupnost, saj sem prepričan, da mu življenjskega prostora in dreves ni manjkalo. V najhujšem primeru, denimo odhranjanju od virov hrane, bi lahko govorili o socialni izključenosti. Gotovo ste slišali tudi za Lucy, njeno okostje je staro približno 3,2 milijona let in je eno najstarejših najdenih. Tudi za Lucy ne verjamem, da se je srečala z brezdomstvom, lahko pa bi se motil, saj je problematika brezdomstva kompleksna zadeva. Zagotovo je imela široko paleto možnosti za aktivno preživljanje časa in pridobivanje pozitivnih izkušenj, razmišljam pa, kako je bilo s podporo, spremljanjem, zagovorništvom, informiranjem in svetovanjem v primeru socialne stiske.

Kakor koli, z Lucy iz rodu *australopithecus* se začne rod homo, v katerega spada *homo habilis* ali spretni človek, prva človeška oblika v evoluciji. Ime je dobil zaradi telesnih značilnosti. Imel je namreč gibljiv palec, kar mu je omogočalo hitro premikanje in spretno prijemanje predmetov. Vsekakor bi lahko v roki že vihtel kemični svinčnik, če bi ga poznal. Zametki podpisovanja pogodb se torej počasi začnejo razvijati pred približno dvema milijonoma let. Ena najstarejših znanih pisnih pogodb je stara približno 4300 let. Sin-Ishtar je za deset srebrnih šeklov kupil sužnjo po imenu Ea-Tappi. Čeprav je predmet te pogodbe po sodobnih standardih izjemno sporen, pogodba kaže na razmeroma napreden pravni razvoj za »odpravo« brezdomstva v tej dobi, sužnji so namreč bivali v oblikah nastanitve, ki jih zaradi njihove negotovosti in neustreznosti ne moremo šteti za dom. Močno sicer upam, da Ea-Tappi ni živela pri gospodarju in gospodarici s sadističnimi nagnjenji. Znano je tudi, da so bila bančna posojila že davno tega morebitni vzrok brezdomstvu. Poznamo pisni primer mezopotamske pogodbe iz okoli 611 pr. n. št. Takrat je Iqisha-Marduk posodil denar Nabu-Etirju z 11,33 odstotno obrestno

mero. V zameno je Nabu-Etir zastavil svoje polje. Današnji posojiljemalci sicer dobijo veliko ugodnejšo obrestno mero, vendar Nabu-Etirju najverjetneje ni bilo treba skrbeti za kreditno oceno in drugo birokracijo, rekel bi pa, da so bili tedanji izvršitelji morebitne deložacije mnogo bolj nasilni, kot je to v praksi danes – če odmislimo šerife v ZDA, ki opravljajo tovrstne posle za banke. Omeniti gre tudi *homo erectus*. Najstarejše znano okostje je staro okoli 1,9 milijona let. Že samo ime pove, da je hodil vzravnano. Uporabljal je kamnito orodje in živel na savanskih tleh, kjer je nabiral plodove, jedel je tudi meso in poznal ogenj. Predvidevajo, da se je oblačil v živalske kože. Z razvojem vrst *habilis* in *erectus* že lahko govorimo o prabrezdomstvu. Ker sta oba roda živela v tropu, se v njunem času najverjetneje pojavi tudi prvi pravi primer brezdomstva v zgodovini naših prednikov. Če predvidevamo, da je bil nekdo iz konkretnega vzroka pregan iz svojega tropa ter bil primoran tavati po savani in si iskati nov dom, bi lahko sklepali, da je bil vsaj občasno brezdomen. Vsak družbeni sistem (brez izjem) namreč določenim skupinam omeji dostop do pomembnih družbenih virov. Uvrstil bi ju v tretjo in četrto kategorijo brezdomstva: bivati v negotovih jamskih pogojih ter bivati v neprimernih pogojih. Govorimo torej o skritem ali manj vidnem brezdomstvu. Javnega jamskega sklada še niso poznali, jam pa zagotovo ni bilo na pretek, o tem sem prepričan, saj nam tudi danes ob vsej pameti, ki je premoremo, ne uspe zagotoviti stanovanj za vse. Zagotovo sta tudi kaj zaskvotala, dokler ju niso pregnali. Tudi ta zgodba ima korelacije v sedanjosti.

Ker je bila glavna prioriteta njihovih sorokakov preživetje, se resno sprašujem, če in v kolikšni meri so bili ti pripravljeni pomagati nesrečniku, ki se je iz različnih socialnih razlogov podvrget klošarjenju. Čeprav javni in volonterski sektor še nista bila razvita, obstaja kanček upanja, da sta rodova *homo habilis* in *homo erectus* živela v empatični in razumevajoči družbi.

ANGELSKO OZNAILO

ANGEL VESEL IZ NEBES MI SINOČI
VSTOPI SKOZ OKNO V PODOBI SIJOČI,
Z DESNICO NAPRAVI ZNAMENJE KRIŽA,
PA SE MI K SPEČEMU TIHO PŘIBLIŽA.

DO MOJIH UŠES SE SKLONI IN REČE:
VSTANI, OZNANJAJ, MATEJ, KAR TI REČEM.
RADUJE SE BOLNI, VKLENJENI V SPONE,
KMALU ODRÉŠI VAS BOG TE KORONE.

VAM PA, KI SLUŽITE MASTNE DENARJE
S TUJO NESREČO, VSEM VAM, MEŠETARJEM,
GOSPOD MOJ ŽE V PEKLU PRIPRAVLJA PEČI,
TAM VEČNI BO JOK IN ŠKRIPANJE Z ZOBMI!

MATEJ VREŠK

ZABAVLJIVKA

NAS ČUDNI USODI PREGNANCEV IZ RAJA
VDILJ V ŠIRNO VESOLJE STRMEČIH PO SRÉČI,
POMOČI IN V UPANJU VEČNEM ŽIVEČI,
DA MILOST NAKLONI NAM, NE DA NAS MAJA.

OČI ZDAJ ZAPRTIH, NATO SPET ŠIROKO
ODPRTIH IN ZROČIH NAVZNOTER IN VENKAJ,
V NENEHNEM POSKUŠANJU NAJTI PRAV NEKAJ:
TEGA, KI JE SEGEL VIŠJE, BOLJ GLOBOKO.

NAM BISTVO IN BIT V PARU BOLJ STA POZNANA,
SE RUVATA, KOLJETA, VENOMER V BORBI,
SI RODNA PO KRVI, A SKUPAJ IN V TVORBI
VEN PRIŠLA ŠE KRIŽEM NIKOLI UBRANA.

NENADEN KO GLAS Z VRAT TAM DANIM LEKANI:
V PRAH, VEČ KOT BREZGLAVA VI SVETA ZALEGA,
MALIKI, BOGOVI IN KAR JE ŠE TEGA,
PO SINU STE MOJEM VI VSI KRAJEVANI.

ALJOŠA RODE

KO TE NI

LJUBEZEN ME GLEDA, PREDEN ZASPI.
LJUBEZEN SE V JUTRA OB MENI ZBUDI.
LJUBEZEN ME RADA UČI NOVE STVARI.
LJUBEZEN JE MEHKA, PO CVETJU DIŠI.
▶ LJUBEZEN POMAGA, OB MENI STOJI.
LJUBEZEN JE TUKAJ, DNEVE, NOČI.
LJUBEZEN JE ENA, SVA JAZ IN TI.
LJUBEZEN JE ŠE VEDNO LJUBEZEN ...
TUDI TAKRAT, KO JE VEČ NI.

NINA CIGALE

Zgodovinska rubrika:

IZSEK ČASA, 24. DEL

Zgodovina, pravijo, nas bi morala kaj naučiti. Drugi razmišljajo, da je čas ciklični in se stvari tako ali tako ponavljajo. Pri odnosu do revščine, brezdomstva bi lahko trdili, da se res. Pojavljajo se podobne dileme, kot so se pojavljale pred »100 leti«.

V novo-stari rubriki bomo poleg časopisnih »pričevalcev« odnosa do najbolj družbeno odrinjenih ljudi objavljali tudi pričevanje časa po spominih enega izmed prvih članov društva.

Če se še spomnite, sem v prejšnji številki napovedal, da bom pisal o članih društva, ki jih ni več med nami. To so tisti, ki so zaorali ledino pri ustvarjanju tega, za nas brezdomne izredno pomembnega časopisa. Odkar spet živim v Ljubljani, obiščem večkrat tudi glavno in največje pokopališče – Žale.

Ko sem hodil po pokopališču in iskal grobove sorodnikov, sem nenadoma obstal pred nekim nagrobnikom. Na njem je pisalo Tomislav Gruđen. Kdo je bila ta oseba? Tega fanta sem spoznal, ko je začel hoditi na Društvo Kralji ulice. Z njim je bil vedno tudi dokaj velik pes. Tomi je začel ponujati naše glasilo, pri projektu je sodeloval kot avtor poezije in fotografije, občasno pa tudi s predstavitev društva v javnosti. Najbolj se spominjam tistih trenutkov, ko sva skupaj s Tomijem hodila na delavnico kreativnega pisanja na Pedagoško fakulteto, kjer sva se pod vodstvom doktorice književnosti, gospe Milene Mileve Blažič, učila malih skrivnosti pisateljstva. Ko sem se odselil k svoji družini na podeželje so se najina druženja prekinila. Z društvom sem nato sodeloval večinoma prek spleta. Med tem časom sem izvedel za smrt prijatelja in vestnega sodelavca. Za pogrebom nisem mogel iti. Usoda je hotela tako, da sem po vsem tem času povsem nepričakovano našel njegov grob.

Ob njem sem v spomin na Tomija nekaj časa postal. V misli so se mi prikradli dogodki in druženja z njim. Razmišljal sem, kako je lahko življenje kruto in kratko. Počivaj v miru, prijatelj Tomislav Gruđen.

Gregor B. Hann

POHUJŠLJIVO VEDENJE MLADINE LJUBLJANSKE

»Ah, ta današnja mladina! Ko smo bili mi otroci, smo se vedli spoštljivo do starejših.« Tako radi govorijo mnogi današnji starši in učitelji. In vendar, četudi ne dvomimo v njihovo iskrenost, odnosa mladih do starejših v preteklih obdobjih ne moremo in ne smemo posploševati. Ni bilo vse tako, kakor nas prepričujejo. Preberete lahko primer poročila iz časov, ko starih staršev, kaj šele staršev današnje mladine, še ni bilo na svetu.«

V Ljubljani, 28. jan. 1905, A. Čadež l. r.,¹ razrednik III. a razr.²
Vodstvu I. mestne deške petrazredne ljudske šole v Ljubljani

Podpisanec naznanja, da Friderik Jankole, učenec III. a razreda tukajšnje šole, še vedno na najostudnejši način pohujšuje šolsko mladino z grdim svojim govorjenjem, kakor: »Eni ženski sem šnops sfukal« itd.

O podpisanem svojem učitelju govori: »Naš ta stari je pa hudič.« Na učiteljevo posvarilo odgovori: »Pojdi no srat, me pa v šolo ne bo.« In na učiteljevo grožnjo, da ga bomo ob takem vedenju spodili iz šole, odgovarja: »Ja, tebe!«

Včeraj je metal kepe v neko okno, in ko je prišla gospodinja ter se bližal stražnik, je stekel in zmerjal: »Kaj se bom bal takih-le kifelcev!«

Ker vsa dosedanja disciplinarna sredstva pri tem učencu nič ne pomagajo, nasprotno vsaki dan postaja še predrznejši, je pač skrajni čas, da se ta garjeva ovca čimprej odstrani iz razreda ter tako ustavi ostudno pohujšanje nedolžne mladine – nasledki se že kažejo! – in pa varuje ugled učiteljev pred učenci.

Podpisanec prosi, naj šolsko vodstvo uradnim putem potrebno ukrene, da se učenec Friderik Jankole čimprej odstrani iz razreda.

¹ Priloga poročila vodstva I. mestne deške petrazredne ljudske šole v Ljubljani mestnemu šolskemu svetu, Slovenski šolski muzej, fond Šolski uradni spisi, fasc. 40, št. 159.

² Slovenski šolski muzej, fond šolski uradni spisi, fascikel 40, I. mestna deška ljudska šola v Ljubljani, l. 1881–1904/05, št. 188.

Zoran T. Radonjič

Jennifer Clement

SANJE

Ko nosi stekleno obleko, lahko vsi vidijo v notranjost njenega telesa. Če nosi stekleno obleko, mora hoditi previdno, da ne pade in razbije svojih oblačil na koščke. Črepinja, drobec ali košček steklene obleke se ji lahko zareže v roko. Pod stekleno obleko, ki obdaja pesnico kot akvarij, vidim popek plavati proti središču Zemlje. Sonce sije skozi in meso se spremeni v vodo. Vidim lahko, kdo položi svojo roko pod njeno obleko. Skozi stekleno obleko, ki obdaja pesnico kot akvarij, lahko v določenih trenutkih vidim, kje bije srce in kje se skrivajo močeradi in krastačarji. Moški, ki jo ljubi, vreže svoje začetnice

v steklo s švicarskim nožem. Veja pusti prasko na okenskem steklu njenega rokava. Ni nosila steklenega copata; nosila je stekleno obleko.

Jennifer Clement
Prevedla Neža Vilhelm

Vir: Društvo slovenskih pisateljev

* Jennifer Clement je ameriško-mehiška avtorica in predsednica mednarodnega PEN-a.

Tereza Vuk:

HORTENZIJA HAIRSTYLE

Foto: osebni arhiv

08
KRALJI
ULICE

Sem gledala neki svoje otroške slike za nazaj. Konec sedemdesetih, začetek osemdesetih. Na eni sliki smo jaz, tri sestrice, soseda pa še vaški pes, ampak frizure mam pa vse iste. Pa kaj so naše mame mislile? Da če so lahk kadile vmes, k so ble noseče z nami, se grejo lahk tud kr svojo obrt, zvano »nimam pojma, kaj so škarje«. Pizda, pes še najboljš zgleda na fotki. Sej ne veš, kaj so ti to dale na glavo. Al WC školjko al en zjeban plesniv lonec. In pol so šle kr neki naokol obrezovat, ko da smo vsi hortenzije. In seveda to vse ovekovečit na film, da bomo ja mel travme še 50 let kasnej. Pa da bo vsaka tašča kazale glupe albume: »Lej ga, najlepši otrok na tem svetu.« In gledaš tam enga mulca poscanga na fotografiji in razmišljaš, da dans ma mal večjega k takrat. Album pa že tok skurjen, k prov zavohaš, da je že tolkim kazala vse te plenice pokakane, da so vse bodoče snahe spizdile. Obrača une platnice od albuma ko beton zarjavl, sam se ne da. Vzad še nabije Šifrerja do fula, ker pač Martinov lulček je kot metuljček, in ti pol sam spizdiš stran. Bejž u kurac, dej rajš frizure na kahlo nazaj.

In če so se majke nad nami izživljale s temi frizerskimi projekti, jaz zdej razmišljam, zakaj so nam dale ključke okol vratu. Jebo majku, da zato, da nas zadavijo, če bomo kej zakuhali. Pol so ble pa še fine, kao v kerih barvah češ obesek za ključ. Ajd ne seri, me vlačiš kle do Astra štacune po obeske frjolčaste. Ti pa majmun ves vesel: »Ej, jaz mam svoj ključ! Nananana.« Pol pa zamudiš dam po šoli pa te majka za une ključke okol vratu zagradi: »Frjolčasto si hotel? Evo ti zdej frjolčasto.« Vmes pa tvoj vrat menja barve z modre na rumeno. Naše majke niso jebale žive sile. Da mi jih je videt, kako bi njim internet in cela zbornica mam po FB-skupinah »za naše sončke in genije se gre« narekovala, kaj bojo jedle, ko dojijo. Takoj bi Astra spet pela, sam vprašanje, kere barve bi bil obesek. Frizura bi padla pa veš kera. Še pes bi ti bil fovš.

Da bi našim mamam vsak drug dan razlagal, da enkrat je paradajz v pizdi za nosečnost, alpsko mleko pa štima, in pol čez dva dni spet vse kontra, veš, da bojo šle sam še na čik. In čist so ble vesele, da si sam pripizdil dam, fuknil šolsko torbo dol in šel oddelat en šiht pred blok. Mal manj so ble vesele, ko smo si zvonili k eni manični depresivci po domofonih, ker si bil ves zadihan, k je folk tok laufal od enga do družga stopnišča: »Ja, ja, ja ... gospa ...« »A lahk ta pa ta pride dol?« »Lahk, čak da mu dam še ključ okol vratu.« So nas mele na ketnah socialističnih. In pol smo mi mulci viseli cele dneve pred blokom. Dokler se skupščina mam ni zbrala pa so se vse začele ko petelini v istem moment dret: »Gor takoj! Večerja!« Kakšni je uspela še kakšna taka: »Pridi kosilat takoj!« Kakšnemu sosedu pa tud: »Kaj je to, ova žoga ovdje. Raztrgali ste mi šipo!« Jebat ga sosed, žoga je mal preveč poletela, boš že zašil šipo nazaj. Če ne, te bojo pa naše majke zastonj ošišale, za nagrado, k maš živce. Boste še vi mal na avtista sfrizirani.

Koji sončki pa geniji takrat. Bolj ko si izgledal prizadet, boljš so one prišle čez. »Ma, sej niso hotli strgat šipe, sam lejte ga, kakšen je.« Ti pa s tisto frizuro ko en povoženec zraven nje stojiš, vmes ko si dela ona reklamo za frizeraj. Jaz štekam, da ni blo banan pa kavbojk pa kave pa pralnega praška, pa par nepar za bencin. Sam za ker kurac so mogle pa vse iz nas narest ene frike glede las? Prov ni blo kakšnega frizerja, k bi dejansko mel dve leti frizerske šole narejene! Oblačile so nas tud vse

#letozobraz

Maximarketu. Pol so te še mal do Konjskega repa zvlekle in tam uživale, ti si bil pa lahk sam vesel, da majo one ključke pr seb. Pa ko je bil Dedek Mraz, so nas nagonile gor na oder sred cele šole na proslavi in smo mogle bit tam zraven enga modela, k ne vem, al je spizdil al iz Rusije al Kavkaza. Brado je mel, to vem. Jaz pa ena sva ble snežinki. Ironija lajfa je ta, da sem bla nekoč uf let »snežinka«. Na drugo sorto, sam jebat ga, vsaj frizura je bla boljša. Poglejte fotke, k je bil Dedek Mraz. Sedimo vsi veseli tam na kolenih od enga, k ne veš, iz kerga filma je spizdil. Majke so vzun čike kadile, mi smo pa tam čakali una tri darila v eno plastiko zavita. K bi si zaželel, da maš ključ okol vratu, da si ja sam svoj konec zategneš. In pol gledaš un folk okol sebe po firmah različnih, ker Dedek Mraz pa novo leto, te starudine so pa ziher to vse izkoristile za pecancijo med sabo. Tak novoletni sindikalni izlet. Baje je na teh sindikalnih dogajalo na ful. In pol so verjetno nas pošišane na kretene vozili naokol.

»Lej Dedka Mraza.« Uni pa bogve kaj vzad mutili. Če kakšni majki ni ratal koga zapecat, je ziher nas turila naprej spet: »Lejte ga. Sej razumete, zakaj rabim odmor od moža. Pa da midva to mal dingi dingi.« Jebač že išče šolo v tujini za prizadetega otroka od bodoče fukačice, ti pa še vedno tam gledaš s hortenzijo na glavi ko en debil. In pol en dan zrasteš. In pošlješ staršem, da rabijo zdej tud oni že počas ključke okol vratu. V Astri majo dobre. Ta frjolčasti so s popustom.

Nika Lazukin

PING PONG S KRALJI

Foto: osebni arhiv

To leto sem se na faksu Socialne pedagogike vpisala na izbirni predmet Skupnost in skupnostno delo. Že skoraj celo leto šolanje poteka prek buljenja v Zoom, kjer poskušam ostati buden in se zraven borim še s slabo vestjo, ker ne sodelujem. Socialna pedagogika je eden takšnih faksov, ki dejansko spodbuja sodelovanje in izražanje lastnega mišljenja. No, ta izbirni predmet, na katerega sem se vpisala, pa je bil dejansko blagoslov, saj nas je kljub vsemu koronastanju spodbujal, da gremo narediti kakšno stvar tudi v živo. Zamisel je bila, da se vsaj za nekaj časa vključimo v kakšno skupnost.

Najprej nisem vedela, ali se mi da spuščati v postopke za odobritev bivanja v študentu in ali si sploh lahko predstavljam, da bi šla po petih mesecih iz svoje belokranjske cone udobja, spet nazaj v Ljubljano. Kam točno bi sploh šla opravljati zadano nalogo? So me pa od vedno zanimali Kralji ulice in mi je kapnila ideja, da bi končno potešila svojo radovednost ter šla pogledat, kaj se pri njih dogaja. Na spletni strani sem videla, da poleg šaha igrajo tudi ping pong, nad čimer sem se zelo navdušila, čeprav nisem noben profi, ampak ajde, se mi je zdelo, da znam bar odbiti žogico. Pa sem si rekla, nič, grem s kralji malo ping pong igrati, zakaj pa ne.

In res, rata mi zrihtat študenta, dejansko se spravim spet na vlak s polnim kufrom v Ljubljano in grem v torek na Kralje ulice, da vidim, če bojo vzeli v svoj ping pong klub še amatersko študentko. In moram reči, da mi je bilo zakon. Odšli smo v Športno društvo Tabor, kjer v telovadni dvorani igrajo na dveh mizah. Na začetku je eden od igralcev, rekla mu bom »pisatelj«, prevzel pobudo in me prijazno uvedel v igro, spomnil me je, kako se pravilno servira, in opozoril, na kaj naj bom pri igranju pozorna, kar mi je res pomagalo, da sem se lažje uigrala. Bilo mi je pa ful smešno, ko smo prišli pred društvo in zagledali enega

Foto: JN

igralca, pa mi reče Jean, da ta je pa eden izmed boljših pri njih, pa si mislim: »No, zdej znam, s kom ne bom igrala.« In kaj se zgodi? Po desetminutnem ogrevanju pristanem v igri ravno z njim. Igrali smo dvojice, je bila pa sreča, ker je bil z mano v paru, haha. Nekdo me je vprašal, če mi gre, pa sem mu rekla, naj vpraša mojega soigralca, ta je pa začuda rekel, da nisem tak slaba. Takoj se mi je za kakšno stopnjo dvignila samozavest. Nikoli si nisem mislila, da je ping pong lahko tako naporen, ampak v dobrem smislu. Igre v dvojicah so lahko zelo razgibane, sem bila kar vesela za svojo tekaško kondicijo, drugače bi težko zdržala celo uro in pol igranja. To razgibanost med igro lahko ponazorim z enim primerom. Med nekim srečanjem sem se tako živela v igro, da sem ob svojem letanju za žogico s polno močjo zletela svojemu partnerju direkt v naročje. Na srečo je bil ta dost močan, da nisva ob trku zletela direkt po tleh, haha.

Drugeče pa sta me pri celotni izkušnji najbolj navdušila prijaznost soigralcev in podporno vzdušje, ki prevladuje v ekipi. Že sam sprejem pri prvem srečanju je bil super. In kako so me takoj vključili, čeprav bi me zaradi mojega pomanjkljivega znanja komot poslali »na klopco«, da se prvo z gledanjem kaj naučim. In ne glede na to, koliko bedastih napak sem naredila, ni bil do mene niti enkrat nihče nesramen ali živčen. Vse, kar sem dobila, so bile spodbudne besede, in za to sem jim zelo hvaležna ter z veseljem pridem na vsako novo srečanje. Upam, da bo tokrat 11-dnevno zaprtje države res trajalo samo 11 dni in da lahko po tem spet na polno igramo. Študenti smo zdaj na pol odrasli vrabčki, ki še skus sedimo v gnezdu svojih staršev. Pred korono smo bar za par dni odleteli, recimo v Ljubljano, si za par dni ogledali svet in se nato spet vrnili za čez vikend. Zdaj med korono pa nas je večina obsedela v gnezduh svojih staršev. Zato še toliko bolj cenim to priložnost na Kraljih, da sem končno spet dobila razlog, da malo poletim iz gnezda.

Foto: JN

UČITELJICA VPRAŠA: »JANEZEK, KAKO PROSI MUCA ZA HRANO?«
JANEZEK ODGOVORI: »MIJAUU.«
»KAKO SE PA MIŠKA OGLAŠA?«
»MIŠKA PA REČE 'KLIK!'«

GREGOR B. HANN

Foto: osebni arhiv

Jurij B. Hudohmet

PETEK, 13.

010
KRALJI
ULICE

Pisalo se je poletje 1988 in v Tacnu je bila na petek, 13., gasilska veselica. Pregovorno neugoden datum, ki se ga vraževerni bojijo kot hudič križa. Sam nisem spadal med slednje. Pa zakaj bi. Imel sem 18 let, moped Tomos Automatic, dekle in nekaj denarja. Pa sem se odpravil na veselico tacenskih gasilcev, kjer je pijačo stregel moj bivši sošolec in prijatelj Sašo.

In prijatelj ne bi bil prijatelj, če mi ne bi nosil zastonj piva. Misleč, da mi dela uslugo. In tako sem mislil tudi jaz. Po nekaj popitih vrčkah sem se odločil – kljub temu da je bila tema, da je začelo deževati in da nikakor nisem bil v stanju voziti motornega kolesa –, da se vseeno odpravim v Presko pri Medvodah, kjer je prebivala moja tedanja punca. No, saj je še sedanja. Samo da je zdaj moja žena. Lokalni prebivalci teh krajev vedo, da pot ni dolga, kakih pet kilometrov morda, vendar v stanju, kot sem ga opisal, nadvse tvegana. Samo dopovej to pijani glavi, odločeni, da bo pri puncu spala. Bil sem že blizu cilja, ravno sem se peljal mimo motela Medno, ko je silovito počilo. Še dandanes se ne spominjam, ali sem bil kako minuto celo v nezavedi ali ne, se pa spomnim, da me je vse bolelo in da sem ležal na tleh. Namreč, desni pas ceste so prenavljali, pa je bil zaprt s »planko«, na kateri je bila tudi oranžna utripajoča luč, kar pa sem v danih vremenskih razmerah in v razmerah v glavi spregledal in se zaletel vanjo z nezmanjšano hitrostjo. Nekako se mi je uspelo pobrati, moped je bil po nekem čudnem naključju v delujočem stanju in odpeljal sem se naprej. K puncu. Udarci in šok sta poskrbela za to, da sem se nemara nekoliko streznil. Pridem pred blok v Preski, parkiram moped in ji pozvonim na vratih. Ko odpre, se ji iz ust izvije glasen krik. Še sam sem se malo ustrašil: »Kakšen pa si, kaj se ti je zgodilo?« je postala skorajda histerična. »Nič, malo sem padel z mopedom.« »Malo? A si se sploh videl?« Ne, videl se pa res nisem. Pohitim v kopalnico, da bi se pogledal v ogledalu. Sem skoraj še sam zakričal. Ves obraz sem imel krvav. Scena kot iz grozljivke Petek 13. Izkazalo se je, da sem ob trku s tisto »planko« s to svojo trdo bučo razbil tisto luč, ki je gor namontirana, da bi opozarjala na nevarnost. Koščki stekla po celem obrazu. Punci je nekako uspelo te koščke stekla odstraniti in zaustaviti krvavitev. »K zdravniku bi moral. To je za šivanje.« »Bom šel zjutraj. Utrujen sem. Spal bi rad.« Nerada je pristala.

Zjutraj sem se nekako privlekel domov in prosil brata, da me odpelje na urgenco. Tam pa običajna gneča, tako da sem na tisto šivanje čakal skoraj štiri ure. Končno pri kirurgu: »Kdaj ste se pa ponesrečili?« »Okoli enih zjutraj.« »Ja, saj vidim. Vse je že nateklo in zabuhlo. Zakaj pa niste prišli takoj?« »Eh ...« Kaj naj mu rečem zdaj. Saj ni zabit. »Saj vas voham. Ste pili, ne?« Nobeno umivanje zob ne pomaga, če alkohol zaudarja direktno iz želodca. Pivci veste, o čem govorim. »Ja, nič, mladenič, ker

ste še vedno pod vplivom alkohola, bom moral šivati na živo. Lokalna anestezija ni možna,« se je pridušal doktor in se skorajda malce privoščljivo hahljal. *Fucking great*. To bo pa bolelo. In je. Bolelo je kot svinja. Sicer sem precej let kasneje doživel še hujše bolečine (operacija hemoroidov), ampak je bilo kar intenzivno. Potem je brat mene in mojo povito glavo odpeljal domov. Mislim, da so ven gledale samo oči. Mama je zmajala z glavo, fotr pa je pametoval o tem, da kdaj me bo že pamet srečala. Tudi brat se je samo nasmihal, imel sem občutek, da mi celo malce privošči. Seveda se je po »srečnem koncu« vse skupaj sprevrglo v zajebancijo, vsi so se hoteli z mano slikati, pa slikanje z glavo pod avtomobilsko gumo in druge traparije. Pravzaprav se je vsem zdelo vse skupaj dokaj smešno. No, razen puncu. Ta je bila vsa iz sebe in se kar ni mogla umiriti: »Ubil bi se lahko,« me je oštevala. Drži, prekleto drži. A kaj naj zdaj? Nisem se, hvala bogu, da se nisem. Ampak izučilo me pa je, to pa! Prva stvar, ki sem jo naredil še isti vikend, je bila, da sem nemudoma prodal moped. Še danes se sprašujem, zakaj, ker, roko na srce, moped ni bil ničesar kriv. Morda preventivno. In tako se je, še preden se je v resnici začela, končala moja motoristična kariera. Tista pijanska pa občasno še traja.

**NEKI DAN SEM VIDEL POD MOSTOM JUNAKA,
KI SE JE KAR SAM CEPIL PROTI COVIDU-19!**

GREGOR B. HANN

Cestna filozofija:

foto: osebni arhiv

Imam svoje mnenje,
pa se z njim ne strinjam:

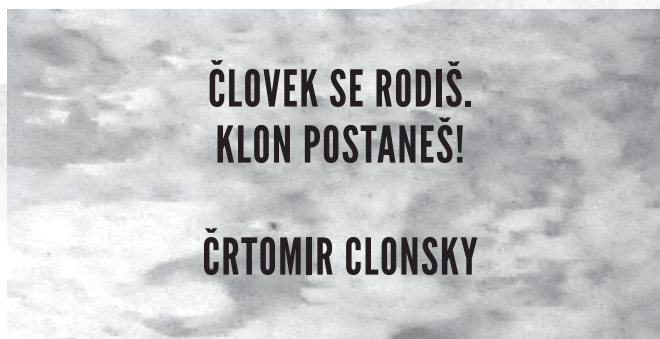
TURBOKAPITALIZEM

Turbokapitalizem proizvaja reveže, brezdomne, socialno izključene. Več je umetne, artificial tehnologije kot naravno rojenih ljudi. Eva bo vedno ostala Eva z robotsko glavo. Eva bo vedno ostala državni stroj. Psihatrija, lobotomizacija, ginekologi delajo abortuse ...

Ljudje so intelektualni potencial, stroji pa so stroji, to delajo v vseh državah v belem svetu. Turbokapitalizem povzroča vojne. No, to je to.

PA NE OKOL GOVORT!

Črtomir Clonsky

SPOŠTOVANJE

Starejši smo se že pred korono spraševali, kakšen svet bomo zapustili mladim. Zastrupljeni so oceani, reke in zrak, nestrpnost med različnimi ljudmi raste, kaste, močnejši in večji hodijo po šibkih, tudi če nimajo koristi od tega.

Vse je megleno. Internet nas je poneumil, čeprav je videti obratno. Kao. Z internetom smo pametnejši. Pa ni res. Prvič: dobiš občutek, da ničesar ne veš. Drugič: ni povsod dostopen.

Meni osebno se je svet porušil že nekajkrat. Gradil sem na trhljih temeljih. Ostal sem brez sorodnikov, brez prijateljev, brez samozavesti in brez miru. Sedaj pa gledam na svet drugače.

Spet gradim svojo hišico življenja. Hočem, da je majhna, trdna in prijazna. Par ljudi še poznam, ki so dobri do mene. Samo trije, mogoče štirje. Zdaj vem, da odnosov brez zaupanja ni. Pa v vsakem odnosu moraš nekaj ponuditi. Vem tudi, da mladi starejših ne marajo iz različnih vzrokov. Stari pa so že sami sebi odveč. Kdo koga spoštuje, ne vem, vem pa, da nekoga, ki je do tebe nesramen, krivičen in hudoben, ne moreš spoštovati.

Lepo se imejte vsi, ki me ne marate, ki me ne spoštujete in ki ste si zdravili bolečine na moji mehki ranjeni duši. Na tem svetu je enkrat konec vsega, tudi bolečin in trpljenja. Kam gremo, pa nihče ne ve.

Kavica

DEPRESIJA V OČEH

Prvič se mi je zgodilo, da sedim pred praznim listom papirja, zraven na mizi imam igrico, ki jo igram iz dolgočasia, ker ne vem, kaj naj napišem.

O koroni, ki je po mojem mnenju višek človeške neumnosti, nimam več kaj pisati. Prav tako me muči to, da sem zaradi pokvarjenosti drugih brez denarja, poleg tega sem pa še žalostno jezen na ljudi, ki raje verjamejo debeli laži kot resnici. Prekletost sranje, zaradi katerega si prisiljen ali ponujati Kralje ulice ali pa narediti kakšno neumnost, za katero ti je lahko kasneje tudi žal. Druge ni.

Grem ponujat Kralje, mogoče se bom bolje počutil. Če ne drugega, mi bo nasmeh kakšne stranke polepšal dan. Imejmo se radi, drugega nam ne preostane. Dobra volja bo rešila svet. Nič, grem na kavo. LP

LP Sony (Dejan Kokošinek)

ŽIVALSKI VRT

Ne, naš blok ni živalski vrt, čeprav ... Šli smo na tradicionalni izlet v ljubljanski ZOO. Tako malo, beg iz sobe in tistih štirih obremenjujočih zidov v naravo, polno živali. Marsikdo bo rekel, da je živalski vrt mučenje živali. Ne vem. Po moje so se kar dobro počutile tam v kletkah. Najbrž bolje kot mi, ki smo ravno tako v kletkah brez rešetk, in te so še bolj obremenjujoče. Zato je pomembno, da lahko izkoristimo vsak trenutek, da se vsaj malo osvobodimo turobnih koronatrenutkov. Brez skrbi, levi in gepardi nam niso ukazovali, in tudi slon je le lenobno mulil tisto kepo sena.

Živali v bistvu sploh nismo zanimali, so pa zato one nas in upam, da smo se od njih nekaj naučili. Ko so lenobno poležavale v senci – bi mi to znali? Ko bi to le prišlo v našo zavest, da se ne preobremenjujemo s težavami, ki nam jih kopičijo na ramena, pa se sploh ne vprašajo, če jih lahko nosimo. Morda je ravno zato tak beg najboljše zdravilo proti koroni. Pa ne le proti njej. Proti vsaki travmi! Poskusite in ne bo vam žal. To govorim z osebnega vidika, saj sem iz živalskega vrta prišel kar prerojen. Morda ... če bi bil tam še uro dlje, bi bilo še bolje.

Torej, zdravniki! Nova recept terapija za travmatizirane bolnike v času korone – sprehod. Le sprehod in nobenih medikamentov.

Taubi

Foto: Merka Drča

NEK CESTNIH AJ

KAM NA WC?

Le kam? To je za nekatere že lep čas zelo pomembno vprašanje. O tem mogoče ne bi razmišljala, ker nimam nobenih posebnih težav, obstaja pa zelo veliko oseb, ki jim iskanje prostora za človekove osnovne potrebe povzroča velike težave. Najprej seveda pomislim na brezdomce, še posebej brezdomke. Zakaj jih delim? Ker sem ženska in vem, da je za nas vseeno težje, saj ne moremo ravno za vsak grm, da ne govorim o tem, kako težko nam je v tistem tednu, ki mesečno obiskuje.

Pred nekaj tedni sem srečala dekle, ki je zaradi takšnih in drugačnih razlogov končala na cesti. Med pogovorom mi je omenila, da je od vsega, kar se ji dogaja, najhujša prav zadeva s toaletnimi prostori. Sprva sem jo začudeno gledala, kar je opazila, in ko sem ji pametno, brez razmisleka svetovala, naj gre na bencinsko črpalko, mi je razložila, da so vsa javna stranišča zaprta. Zaprta v času korone!

Ker sem bila šokirana in ker sem *curious cat*, sem spraševala naprej. Prišli sva do zaključka, da ubogo dekle pri svojih 30+ letih uporablja plenice, in ni edina, ker v celi Ljubljani, sploh zvečer, nimaš kam na WC. Prav veliko lažje pa ni niti čez dan. Da pa nimajo teh težav samo brezdomni, sem se prepričala še na lastne oči, ko sem stala pred zdravstvenim domom. Mimo mene je prišel starejši par, ko sta želela vstopiti, so ju ustavili na vhodu, češ sta naročena? Gospod je razložil, da ne, da bi rada uporabila WC, a so ju zavrnili. Gospod je vztrajal in sramotno je prišlo celo tako daleč, da je gospa jokala, ko je moral konkretno razložiti, da ima njegova 84-letna žena težave z uhajanjem urina in nujno potrebuje toaletne prostore. Na vhod se je nato postavil varnostnik. In ker seveda še obstajamo ljudje, ki jim je mar za druge, smo se vsi v vrsti vpletli v dogajanje. Ne boste verjeli, vendar je po približno 30 minutah prerekanj gospa lahko vstopila v javno ustanovo, ki je bila zgrajena tudi z njunim denarjem.

Naslednjič, ko se boste odpravljali od doma po kakšnih nujnih opravkih, vam svetujem, da ne zaužijete nobene hrane in pijače. In preden zapustite udobje svojega doma, nujno uporabite svoj WC!

Nina S.

POSLUH

Kupujte in berite časopis Kralji ulice in preverite vsebine na spletu. Tako pomagajte brezdomnim, ki so odrinjeni na rob družbe in so stigmatizirani.

Živijo na ulici ne glede na vremenske razmere, večkrat lačni kot siti. V tem stoletju nihče več ne bi smel živeti na ulici oziroma brez strehe nad glavo. Mislim, da bi država morala storiti več za brezdomne. Ti izgubljajo osebno integriteto in voljo do življenja. Vsem bi morali omogočiti pomoč, ki jo potrebujejo. Tistim, ki imajo kaj delovne dobe, pa bi morali dati pokojnine.

Robert Žerjav, Lesce

POŠTENI ŽVIŽGAČI

V času velike krize, ki je zelo prizadela ves svet, se je kar nekaj barab dobro znašlo in so čez noč obogateli. Tisti, ki so že prej imeli dovolj, imajo zdaj še več. In tisti, ki so delali pošteno, so izgubili veliko. Bo kdo odgovarjal? Sem prepričana, da ne!

Tako kot vedno tudi tokrat preganjajo poštene ljudi, ki so bili tako pogumni, da so se spustili v bitko z mlino na veter. Na začetku je res kazalo, da bo tokrat drugače, da bo končno dobro premagalo zlo, a zelo kmalu je bilo jasno, da ima zlo pri nas globoke korenine. Poštenega Galeta jim je uspelo utišati, mu vzeti vse, službo in dobro ime, in ga kazensko ovadili. In kje smo vsi tisti, ki smo ga podpirali, od novinarjev, politikov do navadnih smrtnikov? Sploh vemo, kaj se dogaja z ubogim poštenim žvižgačem? Mislim, da smo mu vsi obrnili hrbet, ko nas je najbolj potreboval. In kako neverjetno podobna je usoda še enega izrednega žvižgača, Juliana Assangea, ki je ubežal smrtni obsodbi, kar bi za ustanovitelja WikiLeaksa pomenila izročitev ZDA. Zaradi »izdaje« zaupnih dokumentov bi ga lahko obsodili na 175 let zapor.

Kakšno sporočilo in kakšen zgled prenašamo svojim otrokom, celotni družbi? Definitivno ne pozitivnega. Upam, da ne izgubijo vere, da se je vredno boriti za splošno dobro, in da bodo zgodovino pustili v preteklosti, kamor spada, in je ne bodo ponavljali.

Nina S.

KORONA

Živeli smo lepo, svobodno. Nihče niti pomislil ni, da se bo to spremenilo. Prišla je korona in bile so zahteve: v trgovini maske gor, na roke razkužilo, da morebiti virus bi ubilo. Na avtobus brez maske ne smeš vstopiti. Lahko pa peš za njim hodiš. Če sedim pred lokalom, se maski lahko odpovem, za obisk toaletnih prostorov je maska obvezna. Če maske ni, pa potrebo kar zadrži.

Anea

SKOPOST

Koliko in kako bomo štedili za domek nenavajeni varčevanja? Nekaj kupovanja sem si privoščila s štipendijo, drugače pa nisem imela denarja. Najbrž bi se morala skoposti naučiti od babice, nekoliko slabše jesti, dopusta pa sploh nič. Navada je železna srajca, zapisovati si vse izdatke, popravljati majstrsko stvari, pa čeprav sosedje zato trpijo.

Garderobe si je tudi babica zelo malo privoščila. Zanj sem bla frajla, za samo škodo, za nobeno delo, pa če sem imela kol v hrbtu, da se sklonit nisem mogla, sem bila tudi klofute deležna. Vse to ji oprostim zaradi težkega življenja. Ni poznala drugega kot delo.

Najemodajalec me je sredi zime s tremi otroki vrgel iz hiše, pomagal mi ni ne bog ne hudič. Slabih stvari si sigurno nisem želela, le kdo si jih, če rad živi.

Sonata

ZNIŽALA SEM LASTNI KRITERIJ

Leže na sobni postelji premišlujem pred TV ekranom. Nenadoma me prešine ter zaskrbi. Kaj sem res v tem času, ko ni kulture, ni gledališč ... osebno nazadovala? Naj razložim. Vse mogoče programe buljim kot nora. Samski moški, turške nadaljevanke in podobne zadeve, ki jih v normalnem obdobju sploh ne bi povohala. Zdaj sicer berem knjigo Trije mušketirji. No, to je odlično napisano. Stari duhoviti Aleksander Dumas. Hočem povedati, da neke visoke kakovosti ne pričakujem več. Srčno upam, da se bodo Drama in druga gledališča kmalu odpri. Še vedno gonim sobno kolo. Medtem poslušam prvi program Radia Slovenija. Hodim po trgovinah in čudne stvari so mi postale všeč. EMŠO? Letos se srečam z abrahamom. Ne, nekaj ni v redu. Sploh ne. Se res tako hitro spustimo z vajeti, ko nas zaprejo? Spomnim se, da tudi pri prejšnjih hospitalizacijah nisem brala kakovostnih knjig, niti se pogovarjala, kar bi me izpopolnjevalo. Se to zdaj vsem dogaja? Prebiram kuharske recepte, po življskih trgovinah letam kot sneta sekira in postajam vse bolj otopela za vse. Nikoli si nisem mislila, da lahko padeš tako nizko. Rešujeta me občasno kolesarjenje v naravi in mucka Stinga. Sicer ima TV Slovenija izvrstne programe, njihova kakovost ni sporna, a kaj, ko je lažje gledati solzave programe. Včasih zraven pojem celo vrečko pokovke iz mikrovalovke. Kaj dogaja? Kva dogaja? Kva že?

Malo zavestnega spuščanja kriterijev se morda ne smemo ravno bati. To včasih pravzaprav potrebujemo. Bojim se le, da ne postanemo totalni bimboti – z vsemi šolarji vred.

Barbara Jozelj

KOMPATIBILNA

MIDVA SVA ZELO KOMPATIBILNA. JAZ SEM SOCIALNI PROBLEM, TI PA SOCIALNA DELAVKA.

Uroš

ANEKDOTE IZ PRODAJE

PODPORA KU

Glede na čase, ki so za nami in pred nami, je ponujanje časopisa KU oteženo, iz dneva v dan je vse težje.

Ljudje, ki hodijo v trgovine, se izogibajo nenujnih postankov, nestršno čakajo v vrstah in karseda hitro opravijo nakupe. Večina se prodajalcev izogiba ali pa jih ob vseh teh ukrepih enostavno spregledajo. Še vedno obstajajo stalni kupci, a jih je malo, veliko manj kot v dobrih starih časih. Da ne bo pomote, nikoli ni bilo lahko, a dandanes je res izredno težko. Zato pozivam vse, ki si to lahko privoščite, podprite osebe, ki ponujajo Kralje, kajti če kdaj, vas zdaj najbolj potrebujejo. Ne bo vam žal, časopis je izredno kakovosten, ima veliko raznolike vsebine, predysem pa boste s svojim prispevkom pomagali sočloveku. In ne pozabite – dobro se z dobrim vrača!

Nina S.

SLUŽBA

Med ponujanjem časopisa sem doživel lepo izkušnjo. Srečal sem neko gospo. Ponudila mi je službo. Žal se zaradi zdravstvenega stanja ne smem redno zaposliti, čeprav se počutim čisto okej. Vseeno hvala, gospa!

TK #919

SREČELOV

Zadnji »svoboden« dan, preden so uvedli tretji lockdown, sem se vsa potrta odpravila na svoje stalno prodajalno mesto in upala, da mi bo ponujanje tekočih izvodov šlo dobro od rok. In moram priznati, da sem jih kar nekaj prodala, a se kljub temu moje razpoloženje ni popravilo. Le kako bi se?

Sprejeti ukrepi, ukinjeni krepki, spet veselo na delo, po manj kot enem mesecu se spet vse ponovi. Ta negotova prihodnost, ko nič ni stoodstotno, mori mnoge, ne samo mene. Ko sem že mislila odnehati s ponujanjem, je do mene pristopil gospod, ki ga dobro poznam in s katerim večkrat poklepetava. Prinese mi zaščitne maske, za katere sem mu neizmerno hvaležna. Pogovor teče neobremenjeno, pa me vpraša, če kdaj igram 3 × 3 ali katero drugo igro na srečo. Nasmehnem se in mu povem, da s takimi igrami nimam sreče in da še nikoli nisem ničesar zadela. Prosi, če mu lahko povem nekaj števil, ki bi jih označil. V zadregi jih nekaj navedem.

Iskreno upam, da mu bo sreča naklonjena in bodo moje številke dobitne. Če že sama nimam sreče, upam, da jo bom prinesla njemu, ki je vedrega in prijetnega značaja, s katerim me je tudi tokrat spravil v boljšo voljo.

Špela

BARVE VELIKE NOČI, BARVE ZAHVALE IN SPODBUDE

Čas velike noči; čas prebujanja narave in barve velikonočnih pirhov, potica in hren, za človeka pločnika in betona tudi simbol bolečine in spomin na neprijetne izkušnje otroštva in težke življenjske usode. Če se dotaknem simbolike križevega pota oziroma natančneje vzdikov množice »križaj ga, bičaj ga«, lahko v tem kaj hitro najdem tudi množico, med katero se sprehajamo danes. Množico ljudi v kravatah, z brezskrbnim življenjem in neutolažljivim pohlepom po dobrinah, ki srečujejo ljudi, ki jim je ulica brat in sestra. Ljudi s časopisom Kralji ulice, ki se jim je čez noč porušila gradnja mozaika življenja.

Tudi danes radi križamo in bičamo, sodimo in ponižujemo. Kot dodatni žebelj v križ pa še dejstvo, da marsikdo naleti na neodzivnost organizacij, ki naj bi si prizadevale za izboljšanje človeških življenj. Tanka je meja med »imeti vse« in »ostati brez«, najsi je to sreča ali streha nad glavo. Čeprav je v očeh marsikoga oseba s časopisom Kralji ulice v rokah izgubljena duša, pozabljamo, da za tem časopisom, za rokami, ki vsakodnevno kraljujejo na ulicah, vendarle stoji Društvo Kralji ulice. Imeti srce za ljudi, imeti srce za sočloveka in slišati njegovo željo po

dostojanstvu in enakovrednosti v družbi, čeprav mu je spodletelo, ne zmore vsak. Zato se mi zdi pomembno, da v času, ko so mize obložene z dobrotami, najdemo tudi besedo zahvale za ljudi iz Društva Kralji ulice, za vsa njihova dejanja in vse ure, ki jih namenijo ljudem, ki si želijo biti slišani. Po kratki, a zanimivi izkušnji lahko povem, da jih je pri delu z ljudmi ena sama dobrota. Ko zatajijo tisti najpomembnejši, CSD-ji in občine, in ko zatajimo predvsem mi kot družba, so prav Kralji tista kapljica v morju, ki ti vrne vero v lepši jutri – če si je sami želimo seveda. Hvala kolektivu Kralji ulice Maribor in hvala Jani in Mojci. V njunih srcih prepoznaš radost otroških oči, ko zjutraj zagledajo pirhe. Prav tako hvala celotnemu Društvu Kralji ulice. Sledimo njihovi poti, kjer ne bomo križali in sodili, ampak bomo barvali življenja sočloveka s spodbudo za nove, lepše in plemenitejše korake. Ne jemljimo ljudem v množici dostojanstva, ampak jim ga vračajmo, kajti nikoli ne vemo, kdaj bomo na ulici zrli v oči sestri ali bratu, očetu ali mami.

Martin

DELOŽACIJA JE BILA NAJBOLJ GROZNA STVAR V MOJEM ŽIVLJENJU

Rojen sem leta 1963. Moje življenje ni bilo lahko. Celo življenje sem delal, nazadnje v tovarni sladkorja v Ormožu. Rad sem imel svoje posestvo, svojo zemljo, sam sem dožidal prizidek, kamor sva se s partnerko preselila, ko je zanosila. Sam sem urejal sadovnjak, ki je bil za hišo. Po deložaciji so ga uničili. Ni ga več. Moji kraji bodo vedno v mojem srcu: »Fara Tomaževska zmir je slovela, krūha pa vina zadosti je 'mela.«

Ko je šla tovarna v stečaj, nisem imel več denarja, kredita tudi nisem več zmoget odplačevati. Po izgubi službe sem bil neprišteven, nisem zmoget razmišljati, zapil sem se. Deložacija je bila najbolj grozna stvar v mojem življenju. Počutil sem se, kot da me *živega v zemljo rinejo*. Opozorili so me, en mesec prej, ampak ničesar nisem mogel storiti, potem so prišli in zamenjali ključavnico na hiši. Zraven so bile še tri zazidljive parcele, šuma pa njiva. Kredit sem vzel, ker sem upal, da bo boljše. Zgradil sem hišo, da bi dokazal otrokoma, da ju imam rad. Imam 25 let delovne dobe. Mama je umrla, ko je bila stara 54 let, ata pa 49. Ti smrti sta me res zelo prizadeli, to se je vse dogajalo v času mojega razhoda s partnerko, prav tako deložacija, izguba službe, vse je bilo na kupu.

Bil sem tudi na albanski granici. JNA. Služil sem vojaški rok 82/83. 1984 sem spoznal prijateljico, potem se je rodila prva hči. 25. junija 1991 sem dobil poziv. In ni šlo za šalo, sodeloval sem v vojni za osamosvojitve Slovenije in s tem pridobil status vojnega veterana. Tvegati sem svoje življenje, a danes mi ni žal. Še danes me v mislih spremlja geslo: »Tujega nočemo, svojega ne damo.« In nato mi je leta 1995 umrla mama. Ponovil se je isti postopek kot leta pred tem pri stari mami. To je še zlasti razžalostilo mojo bivšo partnerko, ki je za mojo mamo zadnje tri mesece življenja skrbela kot za novorojenčka. To me vodi do tega, da se svoji bivši partnerki Martini še posebej lepo zahvaljujem.

In prišlo je leto 1996 in z njim razpad moje družine. A našel sem smisel življenja, čeprav ni bilo tako enostavno, kot si lahko tudi sami predstavljate. Ne preostane ti drugega, kot da vse

Foto: Jana Bedrač

sprejememo in živimo dalje. Ura je 4.20 in moram s pisanjem končati. Prihodnjič kaj več. Lep slovenski pozdrav!

V. V. M. Munda

Mariborska scena:

Renato Volker – Rene

VOLKER HRANI SARAJEVO

Mesec je naokoli in med bivanjem v Sarajevu sem napisal knjigo. Trideset let sem jo poskušal zaploditi in končno je rojena. Prav jalovega sem se že počutil. Vmes sem posvojil par projektov, da bi potolažil potrebo po izrazu. Pastorki so lepo uspeli, ampak pod srcem vedno nosiš samo enega, tistega pravega. En klub. Ena čast. Kot slonica sem nosil misli, besede in srbeče prste v maternici uma. Ko sem že mislil, da se je knjiga prijela, se je pokazalo, da je histerična nosečnost. S popkovino dvoma sem zadušil kar nekaj poskusov. Čez rok sem tudi že bil. Vse me je že bolelo. Knjige nikakor nisem mogel skotiti. Nešteto spontanih splavov in mazaških abortusov je bilo vmes. Carski harakiri mi je prihajal na misel. Rojstvo je zame od rojstva težko. Mamo sem med porodom menda tako raztrgal, da je morala dobiti notranje in zunanje šive. Sestra se je pol za menoj prekleto namatrala, da je ven prilezla. *Ali što se mora, nije teško.*

In tako sem jaz posedel samega sebe in sva se zmenila, da pa to je zdaj to. Zdaj ali nikoli. Ti, sem si rekel: »Not so nas zaprli. Ven ne moremo. Kaj bova?« In sva šla na osvobojeno ozemlje Sarajeva. Sarajevo me je v najini skupni bolečini sprejelo s soncem obsijano. Domačin mi je razkazal svoje čare in čare mesta. V centru sem dolgo zrl v brezdomca, ki se je grel ob večnem ognju, spomeniku in opominu žrtvam vojne. Ovce sem pasel. Kakšni kontrasti. Izvir reke Bosne imam na pragu. Idila. Potem sta za mano pricapljala Borut Pahor in Matej Tonin in, kot jima je v naravi, vse pokvarila. Tokrat Slovenci izvažamo na Balkan biološko in medicinsko orožje. Provizije so podobne.

V dobrih dveh tednih sem nehal posedati po sončnih terasah in se sliniti po balkanskih juncih. Tudi njih so not zaprli. Naša slovenska jesen je v Bosni spomladi. Isti scenarij. Ena sama drama. Ohladilo se je do minusa in pod. Sneg je pobelil vznožje Igmana. Marš. Ni mi preostalo drugega, kot da sem se zaprl med štiri stene, preklinjal in se zahvaljeval dnevni politiki in pisal. In pisal. In pisal. Tudi po 5–6 ur na dan. Drva sem sekal in peč kuril in mačke hranil in se počutil kot v filmu Misery, kjer Kathy Bates v neki vukojebini Jamesu Caanu noge polomi, ker je ni ubogal.

Ob hiši, kjer stanujem, je nogometno igrišče. Otroški smeh je balzam za dušo. Zadnji partizani svobode. Stanujem med pravoslavno cerkvijo in pesmijo minareta. Dom sem odprl novi možnosti ljubezni. Pri skoraj šestdesetih sem se malodane zaljubil, ja. V družbi se nas je pet napelo in napilo do kome. Kako malo potrebujemo. In o vsem tem sem pisal. Spal sem včasih le do šestih zjutraj, ker me je pisateljska mrzlica metala pokonci in me opominjala, da je pa to zdaj res to in da ne gre odnehati in da bom spal, ko bom mrtev. Oživel sem.

Naučil sem se, da je burek samo oni z mesom in da so vse drugo pite. Kebab v sveže pečenem kruhu je naredil iz mene vernika. Trinajstega aprila, na rojstni dan svoje hčere, sem začel post. Ramadan. *Pa da vidimo i to čudo.* Ješ okoli štirih zjutraj in potem šele okoli osmih zvečer. Vmes nič. Niti vode. *Živi bili pa vidjeli.* Ne bo mi škodilo očistiti se, preden se premaknem naprej. Domov moram konec maja, ker pač poteče vizum. Knjiga je iz mene potegnila mentalno svinjarijo, post bo, upam, da, tudi telesno in preostanek miselne gnojnice, ki me zaliva.

Z današnjim dnem več kot sto naročnikov že bere ta tako imenovani Sarajevski dnevnik, ki je prvi del trilogije *Biblija greha*. V knjigo sem zapisal tudi stvari, ki jih nekateri ne bodo želeli brati. Med plitke vrstice vsakdana sem vtaknil globoke misli. Nekatere moje

Živa Šumak

misli bolijo, drugi se jih bojijo, tretji se jim smeji. Nekaj črk je verjetno odveč. Malo preveč pa je ravno prav. Opravi sem inventuro življenja. Skozi mojo ključavnico radovednosti in razgaljanja boste povabljeni zreti v svoj lastni um. To pa ni zmeraj prijeten prizor. Jokal sem. Od sreče, od ganjenosti, od žalosti. Samega sebe sem presenečal. Učil sem se. Nastežaj sem odprl Cankarjeve kamrice srca. Prepil sem naredil. Bom dvignil prah? Našel sem svoj mir. In kako je z vašo hišo? Je pospravljena? Ali imate v življenju stvari, ljudi, dogodke, obljube in načrte, o katerih bi radi govorili? Ali so se vam zgodile stvari, o katerih molčite? Je v vaših mislih megla, ki čaka na sonce, ki ga lahko prineseta samo razkritje in obelodanjenje skrivnosti? To so najboljše teme za pisanje. Vse drugo je ugajanje, servilnost in strah. V teh dneh še kako drži, da smo zdravi kot naše največje skrivnosti. Še kako drži, da smo srečni, kolikor nam dovolijo naše najgloblje skrbi. In kaj vas skrbi? Kaj vam ne da spati? O čem molčite? Kaj pa, če je jutri res konec? Ne dovolite, da vas bolezen prehiti po levi in vas poda naprej nepripravljene, polne obžalovanj in dvomov. Vabim vas, da se posedate, da se iskreno pogovorite sami s seboj, da si prisluhnite. Dovolite, da še kdo vstopi v vaš svet bolečine, radosti in bogastva spominov. Spravite se že enkrat pisat svojo knjigo. Če nihče drug, jaz komaj čakam, da vas preberem. Sam sem predolgo čakal. Ampak nikoli ni prepozno. Tudi zato sem jaz šel pisat v svoj mali Istanbul. Poiščite svoje Sarajevo, kjer koli že vas čaka, morda je celo doma. Razkrijte mi svoj biblijski greh. Stopite iz sveta molka v svet miru in podarite svetu svojo knjigo. Junija se vračam domov. Vračam se srečen. In zaljubljen. Zaljubljen v pisanje.

Foto: arhiv KU

Klavdijin zdravstveni kotichek:

Klavdija Stanonik, Društvo Stigma

PREVIJANJE RAN

V okviru Operativnega programa za izvajanje evropske kohezijske politike (2014–2020) Ministrstvo za zdravje koordinira program Razvoj in nadgradnja mreže mobilnih enot za izvajanje preventivnih programov in programov zmanjševanja škode na področju prepovedanih drog. Gre za deset programov terenskega dela z uporabniki prepovedanih drog v izbranih nevladnih organizacijah in zdravstvenih institucijah, ki zajemajo aktivnosti preventive, zmanjševanja škode, zdravljenja in zdravstvene rehabilitacije.

Ob ponedeljkih v dnevnem centru izvajam zdravstveno oskrbo. Na kratkem sestanku smo se dogovorili, da dejavnost opravljam med 12. in 14. uro. Kolega sta

v tem terminu obenem na terenu. Prvi termin smo izvedli skupaj. Imela sem to priložnost, da ju podučim, kako se strokovno oskrbijo rane. Izkazalo se je, da preveze že zelo obvladata. Kot prva je k nam prišla uporabnica z avtom* na desni nadlahti. Rano smo odprli in iz nje je iztekel kak deciliter serozne tekočine. Strokovno smo jo očistili in oskrbeli z oblogami in povoji. Po 14 dneh se je rana lepo zacelila. K nam je prišla tudi uporabnica, ki ima na podplatih dve kurji očesi. Dogovorili smo se, da pride naslednji teden, ko imamo s sabo še material za pedikuro.

Vsi, ki potrebujete zdravstveno oskrbo, ste lepo vabljeni v dnevni center Društva Stigma. Če vam je lažje, lahko tudi

Foto: Hans

počakate, da vas obiščeta kolega, ki delata na terenu.

* Absces, do katerega pride zaradi zgrešenih šutov, tj. injiciranja v tkivo ob veni.

PAPARAZZI ZA REVEŽE

foto: Jaka Prijatelj

JAN FEB MAR APR MAY JUN JUL AUG SEP OCT NOV DEC
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31

Sara in kontrola na busu... part 1K.

Pred kratkim sm si spet mesečno zrihtala, ker se kao ful fjakam po Ljubljani... uglavnom, nism mela mesečne solidnih 5 let in sm ponosno uletela na šestico s tisto zeleno kartico... NOVO, ker stara je ene 8x preživela centrifugo in krepnila po devetem pranju... Sedim, v roki urbana, na slušalkah Lamb of God, uzuni sonce ... pred mano kontrola. Gledam jst tipa, gleda on mene. Prsežem, do zdaj bi mogla met točke zvestobe pr njemu, ker se srečujeva že odkar so te urbane. Ful se mi je fajn zdel, ker mam nafilano. In kaj tip nardil? PRESKOČ ME. Po tem, ko sm mela že cel govor u glavi. Gledam levo, desno... VSE JE ČEKIRU. VSE RAZN MENE. In lagano oddela svoje na busu, brez da bi me sploh pogledu. Pol se pa nabije še na vrata zravn mene. Pa se smeji k mutav. Fuknem slušalko iz ušesa in mu pomolim urbano pred nos, itak. KAUŠ TI MENE. "A kaj jst?" Spet se gledava. ... "Bom nasledn mesec, ko ne bo nafilana"... A JADNA TI KESA, Ker zlom,

KRALJICA IN KRALJICA

TANJA SAN:

HP OBGAVLJENA.
 WE RAVED SONCU, ONA.
 HP OBGAVLJENA.
 OD DATUMA MOJEGA LASTNEGA PREVZEMA.
 HP ODSTAVLJENA.
 URŠKA ME ČAKA V ZAPRINTANEM SISTEMU.
 HP ODSTAVLJENA.
 REBEKA SPI POD MOJIM DESETIM REBROM. ABUSED.
 HP OBKLJUKANA.
 HP NADRKANA.
 HP TEMPTIRANA.
 HP NAKOKIRANA.
 KRISTINA KUPILA ME JE S TINTO.
 VLASTA OBSTALA JE PRED RIMO.
 MOJCA VRTI MI PODBOJE BALKANSKEGA.
 PIKA KLOBASA MOJE NIKOLI ZAPISANE NEVROZE.
 HP SEŠTEVANA.
 HP DROGIRANA.
 KRISTINA.

ANASTASIA OM:

HP OB GLAVO ONA JE.
 WE RAVED LUNI, ONA.
 HP OB GLAVO ONA JE.
 OD DATUMA MOJEGA SLASTNEGA PREVZEMA.
 HP PREČRTANA.
 SANDRA V MAJHNH MOZGANIH SPI. ZLORABLJENA.
 HP ZAKODIRANA.
 HP ZNERVIRANA.
 HP DEPRIMIRANA.
 HP NASPIDIRANA.
 JANA KUPILA ME JE S ŠMINKO.
 TANJA Z LUNE SESTOPILA JE.
 ZALA VRTI MI KUHINJO EVROPSKEGA.
 JASNA KOT JASNA, VSE NEZNOSNO JE JASNO.
 HP PRIŠTETA.
 HP TABLETE KOT JUTRANJA PAŠTETA.
 VIOLETA.

MOJA IZKUŠNJA PROSTOVOLJSTVA

O področju brezdomstva sem precej slišala na Fakulteti za socialno delo, poleg tega sem kar nekaj informacij o tem pojavu in problemih, povezanih z njim, pridobila na spletu. V teoriji mi je bilo »vse« jasno.

Brezdomstvo je sistemski problem, število ljudi, ki živijo na ulici, iz leta v leto narašča, stanovanja so draga za znoret, poleg tega se povečuje tudi brezposelnost. Kljub temu da sem nekaj teoretičnega znanja že imela, sem brezdomstvo bolje razumela šele, ko sem kot prostovoljka prišla na Društvo Kralji ulice in se s tem pojavom srečala tudi v praksi. Zelo sem hvaležna za izkušnje in priložnosti, ki jih imam kot prostovoljka na Kraljih. Sicer sem študentka 2. letnika Fakultete za socialno delo in sem v dnevni center začela hoditi v okviru študijske prakse. Pri izbiranju učne baze sem se odločila, da si bom izbrala področje, ki ga ne poznam dobro in s katerim nimam izkušenj. Zdelo se mi je, da se na Kraljih ulice lahko veliko naučim, in imela sem prav.

Zaposleni na društvu mi nudijo mentorstvo in strokovno podporo, prostovoljstvo pa v večini obsega delo v dnevnem centru. V času uradnih ur sem prisotna v prostorih, kjer se spoznavam, družim in pogovarjam z obiskovalci in obiskovalkami. Tako se vzpostavljajo odnosi, vzajemno druženje in medsebojna pomoč. Včasih se družimo in pogovarjamo v manjših skupinicah (3–5), večinoma pa gre za individualne oblike druženja in nudenje podpore v različnih življenjskih situacijah. Prostovoljci pomagamo tudi z urejanjem dokumentov za denarno socialno pomoč, uredimo naslov stalnega prebivališča, nudimo spremstvo med obiskovanjem zdravnika in podobno. S prostovoljstvom se ljudem širi socialna mreža tudi izven meja brezdomnih krogov, posledično dobijo več pomoči in podpore. Vključujem se tudi v terensko delo z brezdomnimi. Prav tako pa se prostovoljci lahko vključimo v proces nastajanja cestnega časopisa, najsi je to pisanje prispevkov najsi priprava prispevkov skupaj s člani in članicami društva.

Lahko bi rekla, da delo na Kraljih ulice pomaga odpravljati morebitne lastne predsodke do brezdomstva, ki so nekako ukoreninjeni v naši družbi. Ko stopiš v stik z ljudmi, ki prihajajo v dnevni center, se razbije stereotipna podoba brezdomnih. Vsak posameznik, s katerim se srečaš, je nekaj posebnega in je po svoje edinstven, ima svojo zgodbo ter svoje lastne izkušnje. Ob teh pogovorih se velikokrat nasmejim, saj slišim zanimive pripovedi, ki mi širijo obzorja. Srečujem se tudi z zgodbami o uspehu, ki me navdajajo z upanjem. Hkrati pa se srečujem s težkimi in žalostnimi zgodbami, vendar moramo tudi njih sprejeti kot del življenja. Skupaj iščemo njihove močne točke in področja, ki bi jim lahko pomagala v trenutni situaciji. Kot prostovoljki pri delu na področju brezdomstva se mi zdi pomembno, da človeka gledam takega, kot je, in ga sprejemam tam, kjer je – brez obsojanja.

Ker študij že več kot eno leto poteka prek spleta, sem nadvse hvaležna za priložnost prostovoljnega dela na Kraljih, saj lahko nekaj dejansko počnem v živo in se dejavno vključujem v področje, ki me zanima. Izkušnja prostovoljstva me izjemno bogati, z interakcijo razvijam socialne veščine, pridobivam komunikacijske in tudi nekatere organizacijske kompetence, ki mi bodo pomagale v vseh vidikih življenja. Prostovoljsko izkušnjo bi priporočila vsem, saj ne gre le za pomoč drugim, temveč sam dobiš nazaj mnogo več, kot si sprva morda mislil. Občutek, ko nekomu polepšaš dan le s krajšim pogovorom. Občutek, ko prisluhneš človeku, ki mu ne prisluhne nihče, ko mu podariš toplo besedo ali nasmeh, on pa ti vrne pristno hvaležnost in pokaže, da iskreno ceni tvojo pomoč ... Prostovoljka sem rada zato, ker ne glede na to, koliko dam, vedno končam z nekaj več. Kdo bi si mislil, da bom dobila celo priložnost napisati nekaj za časopis. Ne pozabite, dobro se z dobrim vrača.

Zala Maja Ravnihar

Foto: arhiv KU

Gostujoča kolumnistka:

Jerneja Munc

ČESA SI ZARES ŽELIMO?

Prav v tem času, ko tole pišem, se ponovno zaključuje 11 dnevno obdobje popolnega zaprtja države, čeprav ni bilo zares popolno zaprtje države. Ponoči je še vedno gibanje omejeno, trenutno je še vedno treba nositi masko zunaj, čeprav je to verjetno eden najbolj nesmiselnih ukrepov. To stanje traja že več kot eno leto. Zapirajo nas, odpirajo, maske so obvezne, niso obvezne, lokali morajo biti zaprti, razen če ste zares pomembna oseba. Ministri odstopijo, ampak ne zares. Šole bodo ostale odprte, ampak v bistvu jih bomo zaprli najprej. Imate občutek, da vas nekdo nateguje?

Epidemija je pravzaprav pandemija. Nikakor ne želim zanikati bolezni, je pa naše spopadanje z njo grozljivo neučinkovito. Učinkovito je samo za dobavitelje medicinske opreme, testov in cepiv, pa seveda za vse tiste, ki jim sproti še kaj kapne v žep. Učinkovito tudi naraščajo razhajanja med nami. Če pogledam družabna omrežja, dialoga praktično ni več. Ali si za ali pa si samodejno proti. Učinkovito naraščajo tudi težave v duševnem zdravju, duševne stiske. Verjetno pri prav vseh skupinah prebivalcev. Narašča tudi nasilje, slišimo o umorih, ki so verjetno stopnjevanje nasilja v družini. Naraščata nadzor policije in kaznovanje običajnih ljudi. Če ješ zunaj rogljiček ali malico, si lahko kaznovan, saj je to baje ključno za preprečevanje širjenja virusa.

Poslušali smo o sumih koruptivnih nabav, pa nismo doživeli še nobenega epiloga, razen da je žvižgač, ki je o tem spregovoril, ostal brez službe. Gledali smo proteste, ki niso dosegli ničesar. Videli smo nasilno izselitev Roga in se čudili, kako da so lahko to storili na tak način. Kam smo prišli?

Iskreno pa mene nič od tega ne preseneča. Pravzaprav so se podobne stvari, različice vsega tega, dogajale že prej. Samo da nismo imeli občutka, da zares kakor koli vplivajo na nas. To je ta razlika v preteklem letu. Kar izvaja vlada, neposredno občutimo na svoji koži. Prej smo lahko prebrali novico in jo čez eno uro pozabili, ker se je pač dogajala nekomu drugemu. Se spomnite rubeža otrok, ki je potekal lansko leto marca? Namenoma pišem rubež, ker poteka enako kot rubež recimo televizorja, samo da običajno precej bolj brutalno. Trajal naj bi štiri ure, ker so se otroci upirali. Prisotnih je bilo več socialnih delavk, policija, izvršitelj. Sodnica je vztrajala, da se odvzem otrok zaključí, čeprav ga je želel prekiniti celo sam izvršitelj. Ste presenečeni? Začuden? Zgroženi?

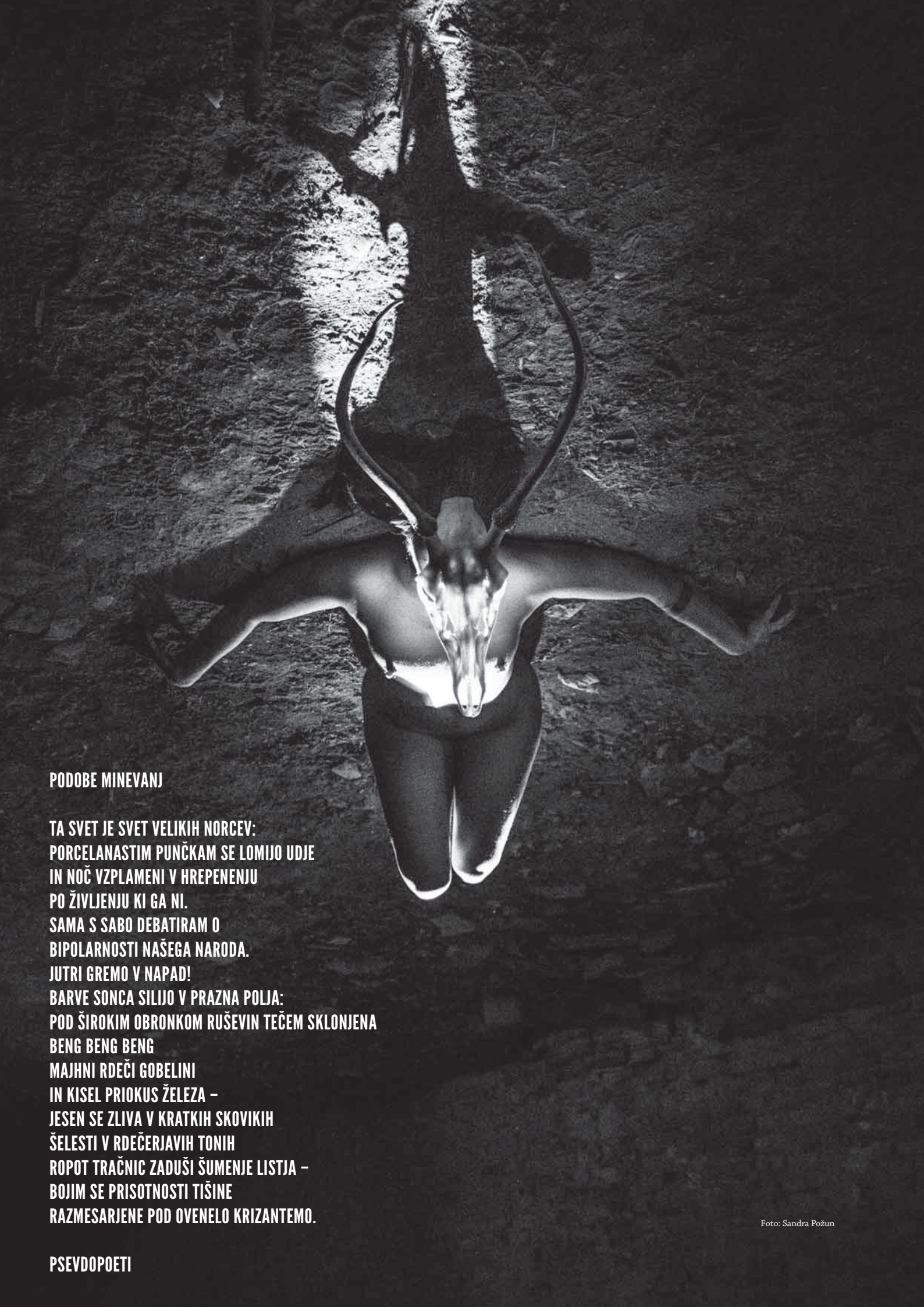
To je pri nas običajna praksa. Izvršba otrok pri nas pač poteka tako. Enako kot izvršba predmetov, samo da se televizor ne upira in je zato potrebno običajno več policistov, pa še kaka socialna delavka poleg, da bodo lahko obvladali vreščече otroke in histerične starše. Pustimo to, da smo sprejeli Konvencijo o otrokovih pravicah in se s tem zavezali, da jo bomo spoštovali. Prva alineja 3. člena pravi takole: »Pri vseh dejavnostih v zvezi z otroki, bodisi da jih vodijo državne bodisi zasebne ustanove za socialno varstvo, sodišča, upravni organi ali zakonodajna telesa, morajo biti otrokove koristi glavno vodilo.« Se vam zdi, da so v takem postopku otrokove koristi glavno vodilo?

Kot sem že napisala, to je običajen postopek. Se spomnite Anje? Res je že 13 let od tega, kar so mediji pisali o njej, pa je verjetno ušlo iz spomina. Tudi njo so odvzeli materi na enako brutalen način. Z izvršiteljem in policijo so upirajoče se 13 letno dekle odvekli, čeprav je jasno povedala, da ne želi k očetu. Ker je rekla, da se bo raje ubila kot šla k očetu, so jo zato raje odpeljali na psihiatrijo. V različnih ustanovah je bila prisilno hospitalizirana eno leto brez pravne podlage. Tudi to ni ravno v skladu z otrokovimi koristmi. Če greste pobrskat po zgodovini naše ljube države, ki bo letos stara 30 let, boste našli še več takih primerov.

Torej, če smo tako brutalni do otrok, vas res čudi, da lahko dobite kazen, ker v javnosti jeste rogljiček? Mene popolnoma nič ne čudi, res ne. Se sprašujete, kako je to možno? Odgovor je zelo preprost. Možno je zato, ker mi to dopuščamo. To je vsa resnica. Nemogoče je pričakovati, da bo drugače v družbi, ki tako grozljivo ravna s svojimi najšibkejšimi člani. Nemogoče je pričakovati kar koli drugega, če pa smo izvolili vse te ljudi, ki sprejemajo odločitve, kljub temu da smo dobro vedeli, kaj so v preteklosti že počeli. Pa je možno drugače? Februarja sem bila na strokovnem posvetu o vplivih pandemije. Predavatelji so bili tudi iz tujine in ena izmed gostij iz Švedske. Veliko smo v zadnjem letu že slišali o švedskem modelu in koliko boljši da je. Mogoče je res boljši, nikakor pa ni popoln. Tudi oni so delali napake, tudi pri njih ni šlo vse gladko. Popolno pač ne obstaja. Trenutno mislim, da pri nas njihov sistem celo ni možno, da bi deloval. Švedska družba se namreč zelo razlikuje od slovenske.

Švedska zadnjih 200 let ni bila udeležena v vojni in imajo dolgotrajno tradicijo demokracije. Na to so zelo ponosni, v svoje voditelje, državne agencije imajo zelo visoko zaupanje. Seveda to ni nastalo kar čez noč. Pred 200 leti je bila Švedska ena najrevnejših držav v Evropi. Odločili so se, da bodo to spremenili počasi, korak za korakom, in da ne bodo nikogar pustili zadaj. Na ta način jim je uspelo postati ena najbogatějšíh držav. Pomembno je tudi, da so protestantska država. Torej sta skromnost in delo vrednoti. Prav tako sprejemajo vse s soglasjem. Preden sprejmejo kak zakon, morajo dati soglasje vsi nivoji. Tudi zato niso sprejemali urgentnih zakonov, ki bi ukazovali državljanom, česa se morajo držati. Voditelji so Švedom dajali priporočila in verjeli, da bodo odgovorno ravnali. Tudi to je namreč značilnost švedske družbe. Gostja je povedala, da ravnajo tako, da najprej razmislijo in potem, kar povejo, zares mislijo, in to tudi naredijo. Prevzamemo odgovornost.

Mogoče je to nekaj, kar nam je lahko zgled. Da najprej razmislimo, kaj sploh zares hočemo. Se odločimo in to zares naredimo, potem pa tudi prevzamemo odgovornost. Upam samo, da ne bo potrebnih 200 let in da najprej ne postanemo ena najrevnejših držav.

PODOBE MINEVANJ

TA SVET JE SVET VELIKIH NORCEV:
PORCELANASTIM PUNČKAM SE LOMIJO UDJE
IN NOČ VZPLAMENI V HREPENENJU
PO ŽIVLJENJU KI GA NI.
SAMA S SABO DEBATIRAM O
BIPOLARNOSTI NAŠEGA NARODA.
JUTRI GREMO V NAPAD!
BARVE SONCA SILIJO V PRAZNA POLJA:
POD ŠIROKIM OBRONKOM RUŠEVIN TEČEM SKLONJENA
BENG BENG BENG
MAJHNI RDEČI GOBELINI
IN KISEL PRIOKUS ŽELEZA –
JESEN SE ZLIVA V KRATKIH SKOVIKIH
ŠELESTI V RDEČERJAVIH TONIH
ROPOT TRAČNIC ZADUŠI ŠUMENJE LISTJA –
BOJIM SE PRISOTNOSTI TIŠINE
RAZMESARJENE POD OVENELO KRIZANTEMO.

PSEVDOPoETI

Foto: Sandra Požun

Kraljevi recenzor:

NARODNA GALERIJA: RAZSTAVA SLIK FORTUNATA BERGANTA

V Narodni galeriji so ob 300-letnici rojstva Fortunata Berganta (1721–1769) pripravili razstavo, kjer so predstavili slikarjeva najpomembnejša dela.

Berganta postavljamo ob bok mojstrom Valentinu Metzingerju, Francu Jelovšku in Antonu Cebeju, ki so prav tako delovali v obdobju baroka. Ob besedi barok verjetno najprej pomislimo na bogate ornamente, morda malce nabuhle osebe in nabožno ikonografijo, a ob pogledu na Bergantova dela kaj kmalu ugotovimo, da ne ustrezajo nujno tem našim predstavam.

Na njegovih slikah ne bomo opazili tovrstnega pretiravanja v okrasju (morda le v obliki veličastnega okvirja). Kar prevladuje na večini njegovih del, je bogat kolorit, še posebej pa nas gledalce navdušuje obravnava draperije, ki je tudi Bergantova značilnost: gube oblačil oziroma plaščev so lomljene ostro, lahko bi rekli, da nas spomnijo na papir, zato jih imenujemo kar »papirnate gube«. Mojster je veliko delal tako za razne samostanske redove kot tudi za plemstvo. In zdi se, da so prav portreti plemičev najbolj zanimivi in najbolj prepričljivi.

Še zanimivost: že leta 2018 so restavriral *Portret Jožefa Antona barona Codellija* in ugotovili, da je bilo ozadje za sedečim baronom v 19. stoletju preslikano. Baron je bil prvotno pravzaprav naslikan kot da sedi v skalnati pokrajini in ne pred zeleno zaveso, kot smo mislili vsi, ki smo vrsto

Restavriran Portret Jožefa Antona barona Codellija, 1792

let hodili mimo njega na stalni postavitvi v Narodni galeriji! Tako vidimo, da so restavratorji tudi nekakšni detektivi, ki odkrivajo tančice preteklosti in iščejo resnico.

Razstava bo na ogled predvidoma do 30. maja 2021.

Kaja Rožman

UNIVERZALNA ŠOLA OD DOMA

Človek je po naravi prilagodljivo bitje in po preseženih ovirah postane bogatejši za izkušnjo. Enako je s študentkami in študenti, ki za spremljanje predavanj in sodelovanje na študijskih vajah uporabljajo predvsem aplikacijo Zoom ali program *Microsoft Teams* in tako že od marca preteklega leta uspešno nadomeščajo izobraževalni cikel.

Razsežnost sprememb je privedla v obliko poučevanja, ki je večina ljudi še ni spoznala, prinesla pa je potencial, s katerim bo izobraževanje dobilo nove možnosti in miselni preskok v modusu operandi. Pojav bo napisal sveže poglavje v zgodovinskih učbenikih o izobraževanju. Demokratično se vprašajmo, ali nekemu nenatančno določenemu delu poslušalcev marsikaterih študijskih smeri tovrstno poučevanje predstavlja svobodnejši, preprostejši način prejemanja informacij in znanja. Študent lahko več energije nameni študiju, predavanje lahko posname in snov podrobneje predela, zaradi avtorskih pravic pa tega ne sme javno razkazovati ali kopirati z namenom okoriščenja. Ob tem se prihrani na logistiki in transportu, kar prispeva k zeleni ekonomiji, pa še

ugodje doma ni zanemarljivo. Za družbeni napredek bi bil prav tako dobrodošel zakon, ki bi obvezoval video/avdio arhiviranje in shranjevanje najrazličnejših konferenc, seminarjev, panelov, okroglih miz, študijskih vaj in predavanj ter tako ohranil znanja in informacije različnih strok, univerzitetnih izobraževanj in izkušenih članov profesorskega zbora brez posegov v pravice sodelujočih.

Dolgoročno ne smemo pozabiti na zrcalo človeške narave, ki rada spoznava ljudi, prisluhne pogovoru, odgovori nasmehu, se druži, zabava ter ustvarja. Kjer bo to mogoče, bi lahko predavanja in vaje po univerzah potekali v učnih prostorih in na spletu hkrati, tako da bo dolgoročno vsak študent izbral najbolj skladno s svojimi željami in trenutnimi preferencami. To bi prispevalo k akademski svobodi in odpravilo težave, ko so študentske klopi za nekatere predaleč, da bi lahko brali s table in bi manj motili pouk z znanim vprašanjem: »Oj, kaj piše na tabli?«

Jan Omahne Femec

Miha Čurman

NAZAJ NA ALUO

Foto: arhiv KU

Lani sem ob želji po novi frizuri in po simpatični pomoti kot model pristal na ALUO. Letos pri poziranju ni šlo za pomoto, ampak za zavestno odločitev. To je zelo pozitivna izkušnja, ki združuje prijetno in koristno. Razred je zelo talentiran, je večji kot lani in razdeljen na dve skupini. Ker sem lani poslušal profesorjeve opazke, sem letos lahko tudi jaz podal kak nasvet. Izdelki so bili čudoviti in po profesorjevem predlogu je nastal tudi ta članek. Nadobudni kiparji in kiparke odgovarjajo na vprašanja: Kako doživljate študij v današnjih časih? Ste zadovoljni s svojim izdelkom? Kakšna je vaša izkušnja z modelom? Kakšno je vaše mnenje o Kraljih ulice?

»Študij je seveda okrnjen, praktični predmeti niso primerni za platformo Zoom in pri teh je velik zaostanek, tudi pri teoretičnih je težje slediti, če sediš za računalnikom. Manjka tudi socialni del študentskega življenja, brezskrbno druženje z vrstniki, svoboda, kamor koli, kadar koli. Izdelek? Za prvo izdelano figuro bo. Sem se pa iz napak ogromno naučila in vem, da bo naslednja boljša. Čuri je super model, ker se ne premika veliko, haha. Je pa tudi dober sogovornik, zelo je duhovit in vedno popestri vzdušje. Kralji ste zakon, rada berem vaš časopis in velikokrat ste mi že polepšali dan, tudi samo s pozdravom na ulici.« Ines

»Hja, študij poteka, vendar omejeno. Ker je pri študiju kiparstva vsaj 50 odstotkov praktičnega dela, si ne bi smeli privoščiti trimesečnega zaprtja. Toliko ur je nemogoče nadoknaditi v času, ki ga imamo na voljo, vendar smo jih vsaj nekaj z dodatnim delom prinesli notri. Ne morem pa reči, da sem dobila enakovredno izobrazbo, kot bi jo, če bi lahko delali nemoteno. Meseci, ki jih preživiš pred ekranom, zaprt v sobo, brez življenja in ljudi, seveda izjemno vplivajo na človeka. Predvsem psihično je težko. Študentsko življenje ne bi smelo biti tako. Moram reči, da sem z izdelkom zadovoljna. Sicer so štirje tedni premalo, da bi do popolnosti končala skulpturo, ampak sem vesela. Všeč mi je ta premišljujoča poza, se mi zdi, da ustreza karakterju modela. Čuri je super. Vedno nas je poskušal nasmejati. Mislim, da smo se dobro ujeli, in upam, da bomo še kdaj sodelovali. Iskreno, organizacije KU ne poznam tako dobro, vem pa, da se trudijo izboljšati razmere za brezdomne, in to spoštujem. Poleg tega je treba ozaveščati ljudi, kakšno je življenje na ulicah, sami to velikokrat spregledamo.« Sibila

»Študij kiparstva v času epidemije je precejšnja zmeda. V prvem semestru praktično nismo imeli dostopa do akademije, kar je pomenilo, da nismo mogli izvajati vsebin, ki so za naš program ključne. Posledično smo morali vse zamujeno nadoknaditi, kar pa je bilo precej utrujajoče in ne ravno dobro za naš učni proces, saj smo vse naloge izvedli po hitrem postopku, kar ni dopuščalo veliko prostora za napake in učenje na njih. Upam, da bomo ateljejsko delo od zdaj naprej lahko izvajali nemoteno, saj študij umetnosti na daljavo ni ravno učinkovit. Sedaj ko ateljejsko delo sicer lahko opravljamo in imamo teoretske predmete na daljavo, je študijski proces za nas razmeroma normalen, moram

Foto: ALUO

pa priznati, da imam sama precejšnje težave s koncentracijo pri spremljanju predavanj prek spleta. Z izdelkom sem precej zadovoljna. Glede na to, da je bila to naša prva figura, se počutim precej navdušeno nad seboj in nad tem, kako sem se z izzivom soočila. Vem, da bi bil lahko izdelek boljši, ampak hkrati menim, da sem z njim stopila stopničko višje v prostoru kiparstva. Model je bil odličen. Ne samo zato, ker je Čuri dobro poziral, ampak tudi zato, ker je bilo z njim nasploh prijetno delati. Veliko je bilo šal in smeha, hkrati pa so mi dale njegove besede tudi nov vpogled v življenje nekoga, ki se je rabil soočiti z življenjem brez strehe nad glavo. Nisem še imela priložnosti, da bi lahko preživljala čas z osebo, ki ima takšno izkušnjo. Nasploh je bilo delo z njim prijetno in bi z veseljem videla, da bi bil še kdaj naš model.

S Kralji ulice nimam veliko izkušenj. V srednji šoli sem bila na Taubijevi gledališki predstavi Klošar. Takrat me je močno pretresla. Nekajkrat sem kupila tudi vaš časopis, ki ima za spremembo dejansko vsebino, ki bi jo bilo treba deliti. Čudovito se mi zdi, da se preko tega časopisa ozavešča splošna javnost o življenjih na ulici in se tem osebam, ki so takšna življenja živele ali pa jih še živijo, pomaga. Žal mi je, ker te zgodbe še vedno pridejo do premajhnega kroga ljudi. Destigmatizacija in trud za reševanje problematike brezdomstva bi morala biti v javnem prostoru veliko bolj poudarjena.« Ema

»Študij kiparstva je v današnjih časih in razmerah zelo težko izvesti, saj temelji na praksi, kar pomeni, da se na daljavo na žalost (in srečo) ne da izvesti. Predvsem se mi zdi nesmiselno, da po vseh teh izkušnjah z epidemijo še vedno ni prišlo do nikakršnih prilagoditev programa s strani odločevalcev. Veliko lažje bi bilo, denimo, da bi v času, ko smo doma, opravljali le teoretične predmete za naslednji letnik in bi se potem, ko bi se vrnil v ateljeje, posvetili le praksi, se pravi kiparstvu, risbi, videu ... Tako kot stvari sedaj potekajo, deluje vse nekako na pol. Pri študiju, ki smo si ga izbrali, je kontinuiteta bistvena za napredek. Tako pa dva meseca kiparimo, tri mesece ne, potem se spet vrnemo na začetno točko, stagniramo in tako spet in spet. Za modela lahko povem, da se mi je zdel odličen, saj je bil marljiv in miren, kar je zelo pomembno za končni izdelek. Med tem pa nas je še nasmejal. Kralji ulice se mi zdijo en tak čudovit časopis, ki te pogreje pri srcu, včasih ti naježi kožo, nikoli pa te ne pusti ravnodušnega in vedno ti da misliti. Všeč sta mi iskrenost in izvirnost zgodb, člankov, pesmi.« Johana

Rman

TERMINALNO

Foto: osebni arhiv

Pred približno letom in pol, še pred koronskim kaosom, sem si med igro nekoliko preveč amaterskega nogometa, ki sem ga igral bolj ali manj redno zavoljo zdravja, uničil desno koleno. Prednja križna vez je med požrtvovalno akcijo spustila pomenljiv pok. Po letu dni pregledov, napotnic in mnogih strinjajočih se zdravniških mnenj mi je bila dodeljena operacija. Po nekajdnevem obisku bolnišnice, kjer so mi vez domiselno poustvarili, sta me čakala dva meseca bolniškega okrevanja, po tem pa 14 dni zdraviliškega zdravljenja. Imenitno.

024
KRALJI
ULICE

Doma nabere vse obleke, ki jih premorem, nato pa me je oče dostavil v terme, nekam na Štajersko. Ko pomislim na toplice, mi um zariše prizore evforičnih otrok na toboganih, zadovoljnih starostnikov, ki se pokuhavajo v brbotajočih jacuzzijih, in mišičastih reševalcev iz vode, ki vse skupaj nadzirajo – da kdo vsem ne pokvari doživetja s prerano smrtjo za posledicami vdihovanja mineralne vode. A tokrat je situacija drugačna. Virus, s katerim se trenutno spopada ves svet, tudi toplic seveda ni pustil pri miru. Pričakajo me maske, praskanje možganov z vatirano paličico ter table, polne navodil, kako lahko virusu človek prekriža zle načrte. Ko test pokaže, da se z virusom še nisem spajdašil, mi je dodeljena soba. Za doplačilo sem v njej lahko sam, saj je 14 dni kar dolga doba za bivanje s prijateljem, ki mi morda ne bi bil po godu. Pot po hotelskih hodnikih je kar nekoliko zlovesča.

Mrtvo tišino moti le brenčanje obrabljenih neonskih luči.

Sobica je skromna, a moja. Nekoliko me spominja na kakšen skandinavski zapor iz leta 98, pravzaprav še kar prikupna, a vendarle ne ravno luksuzna. Ker mi jo plačujejo davkoplačevalci, se pritoževati resnici na ljubo ne morem. Vključuje celo majhen balkonček.

Prvi dnevi minevajo počasi. Zgodaj zjutraj se majhna skupinica kolenskih pohablencev zbere v telovadnici, ker skupaj mučimo svoja kolena, da bi jih prepričali v sodelovanje. Rezultati so mešani, a spodbudni. Sledijo vaje v bazenu, ki so v primerjavi s prvimi zelo ležerne. In ravno na teh vajah je najbolj opazno, kako osamljene so v teh trenutkih terme. Odprt je le en bazen, voda ter otroci po toboganih ne tečejo, masažne kopeli so zaprte, fontana v obliki pingvina ne bljuva mineralov po vreščicah otrocih. Na bazenu smo le nekoliko zaspani, od vaj utrujeni pohabljeni. Po bazenu sledi nekaj ur fitnesa, za konec dejavnega dne pa se prestavim v kletne prostore, kjer mi koleno ob zvokih radia Veseljak inovativno hladi vreča, polna mrzle šotne zemlje. Ko se koleno dodobra ohladi, je na vrsti kosilo. Tudi jedilnica je precej prazna, a zaradi nesegregiranosti obedovanja se nabere nekaj ljudi, ki v večini tiho sedimo vsak za svojo mizo, upoštevajoč primerno distanco. Tukaj lahko tudi snamemo masko in, na moje veliko veselje, spijemo vrček piva ali kozarec vina. Skoraj tako je kot včasih, ko smo ga lahko naročili v svojem najljubšem baru ali gostilni. Ta mali užitek bom koristil celotno bivanje. Po nekaj urah miru v svoji mali sobi sledi identična izkušnja tudi ob večerji – seveda si tudi tokrat privoščim vrček točenega piva.

Ob vsakem potovanju skozi hotelski labirint me pričaka popolna tišina. Samevajoči tapison, neonske svetilke. Hotel sameva. Ne služi več namenu gostitve sprostitve željnih družin

Foto: osebni arhiv

in parov, temveč je tam samo, da daje posteljo žalostni skupini poškodovancev, ki po sobah čakajo mučenje naslednjega dne. Hotelski bar je prazen, z izjemo dveh starejših gospodov, za katera se zdi, da sta si tam našla zatočišče, potem ko je virus njun stalni lokal pahnil v zaprtje. Vse skupaj je zelo melanholično, skoraj postapokaliptično. Občutek je čuden, kot da spim in sanjam nekoliko nenavadne sanje, za katere še ni jasno, da morda niso nočna mora. S tem hotelom je nekaj narobe, mi stalno govori glas v moji glavi. Seveda, ampak ne gre za nič zlovesčega, se prepričam.

Po nekaj dneh začne čas teči z bliskovito hitrostjo. Rutina je absolutna, skorajda zaporniška. V hotelu se dogaja le zakonsko predpisano in dovoljeno življenje. Vsak dan je enak prejšnjemu. Ko sem si podrobno ogledal in zapomnil vsak detajl na svojih monotonih poteh po hotelskih hodnikih, se po njih pomikam povsem otopelo. Bizarne ilustracije v samevajočem kotičku za otroke me ne prestrašijo več. Občutek imam, kot da hotel obstaja le v moji glavi. V nedeljo je hotel popolnoma prazen. Punca mi iz Ljubljane pripelje pico in sladkarije, moj želodec se raduje ob prekinitvi monotonega prehranjevanja, občutek je prazničen.

Poslednji teden mine, kot bi trenil. Zadnji večer svojega bivanja se odločim, da izkoristim hotelski bar. Česa takega tam zunaj verjetno še dolgo ne bom doživel. Naročim pivo. Občutek imam, kot da počnem nekaj ilegalnega, zavržnega v trenutni situaciji. A vseeno se mi ogreje srce. Spomnim se večerov, ki smo jih s prijatelji preživljali ob k mizi prinesenih vrčih piva. Tu sem sam, družbo mi dela le pivo na srebrnem pladenjcu. Žalostno. Preden me zjutraj punca odreši teh hotelskih vic, v baru popijem še kavo. Izkušnja je podobno depresivna.

Ko se peljeva domov, sem zmeden. Spomin na temačne, tihe hotelske hodnike se zdi kot sanje, ki jih bom pozabil, ko se zbudim. Kot da sem odpotoval na nek kraj na koncu časa in nazaj. Izkušnja je bila skorajda spiritualna. Ampak vrnil sem se v realni svet, kjer se bom za vsaj še nekaj mesecev zaprl v stanovanje, da mine virusna ujma.

Izza rešetak:

REZERVAT: DNEVNIK OBSOJENCA 0-118/2015

Ta dnevnik je resnična zgodba življenja v ZPKZ Ljubljana, Povšetova ul. 5. Pisati sem ga začel 26. 4. 2015. Naj vam bo v veselje brati ga in naj vam nekaj da, kaj koristnega. Glede na to, da se najde v njem tudi kaj nepojasnjenega, čudnega, nedorečenega, naj vas ne bo sram. Vprašajte. Moj elektronski naslov vam je vedno na razpolago: taubi66@gmail.com.

Torek, 9. 6.

Še en dan sem odpikal. En dan za zgodovino, ki je minil na najbolj možen miren način. Ves dan sem bil v postelji. Bral časopis, knjigo in še največ sanjal. Ja, tako lepo je prespati dan. Manj cigaret in manj razmišljanja. Samo, kaj pa ponoči? Bom lahko spal? V najslabšem primeru bom sedel na sekretu vso noč in bral. Briga me.

Danes naj bi prišel Bojan, pa ga ni bilo. Je že kaj prišlo vmes, samo za nekoga v sanatoriju zna biti to zelo jebeno. Ko čaka, je minuta dolga kot ura in ura kot dan. Takrat se ti zna dogajati dvoboj v glavi. Zakaj? Čemu? Milijoni zakaj in milijoni čemu. Samo da jaz sem zdaj na srečo že tako institucionaliziran, da me malo briga, kaj se dogaja zunaj te sobe. Tudi na telefon ne hodim več. Zakaj le? To je drag šport. Tako me tudi to, da ni prišel, ni preveč šokiralo. Edini šport, ki je tu pomemben, je preživi dan in ga vrzi v brezno preteklosti. Pozabi ga, saj bo jutri nov dan, poln vzponov in padcev.

Sta pa danes imela nova cimra Dule in Mare svoj celodnevni šov s pazniki. Prav obsipavala sta jih z vprašanji in dvomi,

Foto: Nils Pieseler

ko so odprli vrata sobe. Naših besed nista upoštevala, saj jim niti verjela nista. Pazniki pa kot po navadi. Na začetku so odgovarjali, potem že malo manj in na koncu nič. Onadva pa v šok, da ju ne jebejo. »Bolje, da vaju ne jebejo,« sem jima odgovoril. Vendar trde glave ne boš prepričal. Niti v sanjah. To je cena, ki jo plača vsak novi v sanatoriju. Tako to gre in nič drugače. Saj se bosta navadila. Še posebno težko je Maretu, prvič v življenju je v sanatoriju, in to le za mesec dni. Ne ve niti, kje bi se usral. Ampak ... saj bo šlo. Še vsakdo se je slej ko prej vživel in unesel. Tudi on se bo.

Taubi

ZAPORNIŠKI INTERVJU: KATJA

Pogovarjal sem se s Katjo, ki je bila zaprta v ženskem zaporu na Igu. Zaradi majhnih tatvin je bila obsojena na dve leti in en mesec zaporne kazni, nato je dobila še bonus enajstih mesecev za napad na uradno osebo. Vsega skupaj torej dve leti in enajst mesecev. Tu se postavlja vprašanje, zakaj tako visoka kazen za drobne tatvine in zakaj tako nizke kazni za resne tatvine.

Zapor. Na kaj pomisliš?

Pomislim na veliko negativnih stvari, kot so življenjska pravila, odvzem svobode. To je najhujše. So pa tudi pozitivne strani, saj se tam lahko spremeniš. Poudarjam, da se lahko spremeniš, nihče pa te ne sili v to. Če pomisliš s trezno glavo, potem hitro veš, kaj moraš storiti. Lahko se odvašiš droge in podobno. Ampak mnogi na to ne pomislijo in zato je toliko povratništva.

Težave v zaporu?

Toliko jih je, da se jih ne da naštet. Notri sem dojela, da se smeš navezati na eno ali največ dve osebi. Bodisi na sozapornico bodisi delavko v zaporu. Toda to je težko, ker nikoli ne veš, kdaj te to prijateljstvo lahko drago stane. Psihologije tam praktično ni. Sicer smo imeli psihologinjo, vendar se jaz z njo nisem razumela. Morda ona ni razumela mene in tu sva se razhajali. Ves čas nas je nekaj obsojala, kar pa je napačno. Tako sem se v težavah lahko najbolj zanesla na dve, tri paznice, ki sem jim zaupala svoje težave.

Kako si preživljala čas v zaporu?

Bolj ali manj je dolgčas za umret. Ves čas en in isti urnik. Se ponavlja, da se ti skoraj zmeša. Tako sem se zamotila z

risanjem, reševanjem križank, ob ponedeljkih in sredah sem izdelovala razne drobne predmete. Pač iskati moraš neke variante, da se ti ne zmeša.

Kaj si razmišljala tik pred odhodom na svobodo?

Najprej sem razmišljala, kaj naj rečem staršem, ko bodo prišli pome. Kako naj jim dopovem, da se ne bom več vrnila? Kako bo na svobodi? S kom se bom lahko družila? Kako bom našla prijatelje? Pač razmišljala sem o teh osnovnih stvareh, ki so za marsikoga samoumevne.

Kako zdaj živiš?

Najprej me je bilo strah in teden dni nisem šla od doma. Šele potem sem šla s kolegicami na kavo. Bala sem se, da ne bom podlegla in naredila kakšno neumnost in se potem vrnila v zapor. To bi bilo najhujše, saj bi dobila visoko kazen.

Visoko kazen? Zakaj?

Tožilka mi je na sodišču rekla, da mi zaradi malih tatvin v prihodnje ne bo popuščala in bo kazen višja od dveh let.

Tvoje zadnje besede za bralce in bralke Kraljev ...

Naj se izogibajo kriminala. Naj bodo pametni, čeprav je danes težko živeti normalno. Jaz sem se navadila živeti s socialno podporo. Se da! V skrajnem primeru si raje sposodim od svojih bližnjih kot kradem. Zapor ni lepa izkušnja.

Taubi

RAZVEDRILO

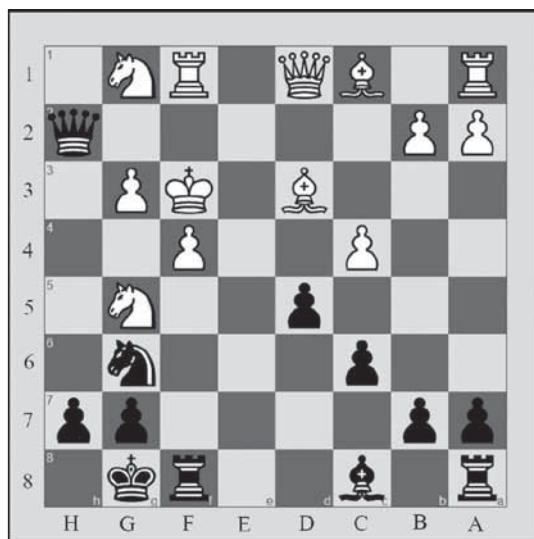
KRALJEVSKI ŠAHOVSKI PROBLEM

Iz igre B. Glucksberg – Miguel Najdorf, Varšava, 1930.

Na vrsti je črni. Belega matira v treh potezih.

Standardni algebrski šahovski zapis: pijon/kmet – brez oznake, S – skakač, L – lovec, T – trdnjava, D – dama, K – kralj, x – jemanje figure, + – šah, ++ – mat, O-O – mala rokada, O-O-O – velika rokada, = – remi/ponudba remija, e. p. – en passant (kmetovo jemanje mimogrede).

Jean Nikolič

Vir: chesspuzzles.com

REŠITEV JE OBJAVLJENA NA STRANI 28.

026
KRALJI
ULICE

KOMENTARNICA: 030 323 128

DRAGE BRALKE IN BRALCI, KER VEMO, DA VČASIH KAKŠNO MNENJE ZBEŽI Z OBZORJA, ŠE PREDEN PRIDEMO DO SVINČNIKA IN PAPIRJA OZIROMA STOLA PRED EKRANOM V VIRTUALNI SVET, IN KER JE MOBILNI TELEFON VEČINOMA NAŠ TESNEJŠI SODELAVEC, SMO ODPRILI KOMENTARNICO. V NJEJ OBJAVLJAMO VAŠE POHVALE, PRIPOMBE, PREDLOGE IN VTISE. OB VSAKRŠNI URI JIH LAHKO POŠLJETE NA TELEFONSKO ŠTEVILKO 030 323 128, NA UREDNISTVO@KRALJIULICE.ORG ALI NA NAŠ FACEBOOK PROFIL. VABLJENI H KOMENTIRANJU!

SMS, 7. 4. >> Lep pozdrav iz Kranja. Vaš časopis sem že nekajkrat kupila, tako za podporo, danes pa sem ga prvič vzela v roke in prebrala. Do solz sem se nasmejela članku Tereze Vuk o muzki, potem pa še Gostilniški od Hudohmeta. Do solz. Bravo. Še bom kupila, komaj čakam.

FB, 8. 4. >> Zdravo vsem! Sem Ana in doma imam veliko žepnih kriminalk. Ali bi jih morda kdo želel imeti? Nekatere so bolj nove, nekatere pa že malo starejše. Javite mi, pa jih prinesem po 12. aprilu. En topel pozdrav vsem, ki danes na ta mrzel dan ne morete nikamor na toplo. Pečem tudi dobre potice. Bi želeli kakšno, mogoče piškote? Ali bi prišlo kaj v poštev? Ana

SMS, 15. 4. >> Pohvala Taubiju za dobro napisano pismo sodstvu v rubriki Izza rešetak. Iva Tisa

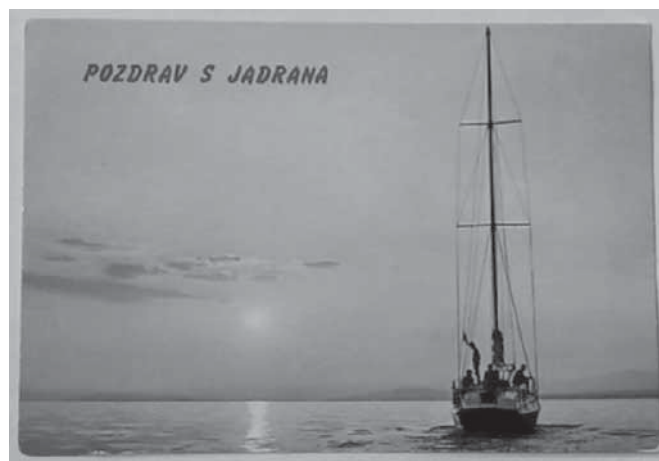
SMS, 19. 4. >> Zdravo. Hvala vam. Revija je zelo iskrena, in to zelo cenim. Gospa (#866) je tako prijazna in nasmejana. Hvala. Žal mi je, ker je nisem vprašala po imenu. Pozdravite jo. Lep pozdrav. Veronika

Facebook, 20. 4. >> Pozdravljeni! Hvala, ker ste. Ker pomagate ljudem v stiski na takšen in drugačen način. Tudi sam prinesem velikokrat oblačila v dnevni center. Verjamem, da nekomu polepšajo dan, tako kot ga je meni danes gospod, ki mi je v zameno za podarjena oblačila podaril časopis, ki ga bom z veseljem prebral. Kako malo je potrebno, da si narišemo nasmeh na obraz. Hvala vsem, ki v časopisu posredujete svoje misli in svoje težave. Zapis se te resnično dotaknejo! Marcel

RAZGLEDNICA Z JADRANA

Spomnim se vročine, ki je neusmiljeno pritiskala na kamnit pomol. In spomnim se naveličane množice, ki je pritiskala na strme spuščene stopnice, ki so vodile na palubo. Stali smo sredi te mase ljudi, žejni in potni. Debela mamka, otovorjena s plastičnimi vrečkami, polnimi nekih steklenic, si je hlastno utirala pot navzgor. Od vrha jo je ločil le korak ali dva, ko je izgubila ravnotežje, se prekopicnila čez pleteno varnostno ograjo in z glavo navzdol treščila ob pomol. Spomnim se zvoka steklenic, ki so se razbile ob udarcu ob kamen, in njihove vsebine, ki me je oplazila po nogah. In spomnim se punce, ki je bila takrat z nami, kako me je prijela za roko in me ni več spustila. Povzpeli smo se na palubo in odpluli proti soncu.

Samar Kandić

GIACOMOV FOTO KOTIČEK: ODDELEK ZA RAZBURJENE¹ ŽENSKE

<https://www.giacomodoni.com/2019/04/reparto-donne-agitate/>

Ko sem bil v Imoli, kjer sem fotografiral tamkajšnjo psihiatrično ustanovo, so me predstavili fotografu, ki sta ga zanimala duševno zdravje in zgodovina te imponantne zgradbe.

Pokazal mi je kratek dokumentarni film *Reparto 14*, ki govori o zdravniku *Giorgiu Antonucciju*, ki je osvobodil paciente psihiatrične bolnice v Imoli.

»Začel je na najhujšem oddelku,« mi je rekel.

Prazen prostor

Foto: Giacomo Doni

Soba

Foto: Giacomo Doni

»Antonucci je menil, da je najbolje začeti na tem oddelku, kajti če bi ga lahko osvobodil, bi se drugi samodejno spraznili²,« mi je na koncu dokumentarnega filma povedal fotograf.

Ta prispevek je posvečen vsem ženskam, ki so (bile) zaprte v psihiatričnih ustanovah, a so kljub temu naredile nekaj velikega.

Nekaj imen:

Nori De' Nobili, slikarka
Camille Claudel, kiparka
Alda Merini, pesnica
Lia Traverso, borka za uvedbo
vilic v ustanovi Imola

Z eno besedo: HVALA!

Giacomo Doni
Prevedel Jean Nikolič

¹ besedo razburjena (agitata) so v italijanskih psihiatričnih ustanovah uporabljali za opis agresivnih, histeričnih in nasilnih oseb.

² Deinstitutionalizacija je proces zapiranja totalnih ustanov in preusmerjanje k individualizirani in personalizirani oskrbi v skupnosti.

Vrata

Foto: Giacomo Doni

IN MEMORIAM: BOJAN KOKALJ

BOJAN

NI RES, DA JE ODŠEL.
NIKOLI NE BO.
UJET JE V NAŠA SRCA.

Z NAJLEPŠIMI SPOMINI
BO VSAK NAŠ KORAK
SPREMLJAL V TIŠINI.

DESCANSA EN PAZ AMIGO!

URŠKA IN PRIJATELJI

028
KRALJI
ULICE

Foto: JN

STARA NOVA
ROBA
A

www.robaraba.si

POSREDOVALNICA RABLJENIH PREDMETOV

Obratujemo kot zadruga, socialno podjetje in usmerjamo stvari na prave konce.

Sredstva namenjamo zaposlovanju ljudi, ki doživljajo brezdomstvo in družbeno odrinjenost.

Naša roba je zaradi **nizkih cen** dostopna, s spodbujanjem **ponovne uporabe** pa skrbimo za okolje.

Obiščite nas, podarite in odnesite!

TRGOVINA
Poljanska 14
1000 Ljubljana
T: 059 010 075

Obratovalni čas:
pon.: 12.00 – 19.00
tor.–pet.: 9.00 – 19.00
sob.: 9.00 – 14.00

BUTIK, Skladiščna prodaja:
Studenec 41
1260 Ljubljana – Polje

Obratovalni čas:
DO NADALJNEGA PO DOGOVORU

Spletna prodaja:
www.robaraba.si

NEVID(E)NA LUBLANA

Vodniki_ce z brezdomno izkušnjo vam preko pripovedanja zgodb predstavijo večplastnost brezdomstva in svoje izkušnje z ulice.

Pohod poteka v manjših skupinah 3–10 oseb. Traja 1,5–2 ure. Prispevek za turo po osebi znaša 6 € za dijake, študente, upokojence in nezaposlene ter 8 € za zaposlene. Možne so tudi individualne ture za katero prispevek znaša 15 €.

Pridružite se nam pri odkrivanju drugačne Ljubljane.

DOBIMO SE PRI SIDRU NA KONGRESNEM TRGU, TORKI IN PETKI OB 17.00.

ZA PRIJAVO NAM PIŠITE NA:

– TURE@KRALJIULICE.ORG
– **FACEBOOK NEVIDENA LUBLANA**

OGLASNA DESKA

Skočite v PRP trgovinico na Poljansko cesto 14 ali v butik in skladišče v Studenec 41. Tam boste našli lončke za rože, okraske, knjige, slike, igrače, umetnine in starine. Ni, da ni, ker mi kupimo vse, kar je zastoj, in podarimo po simbolični ceni. Lahko nam tudi kaj donirate. Več na www.robaraba.si.

Izšel je drugi slovenski prevod knjige Willa Halla z naslovom Vodnik za opuščanje uporabe psihiatričnih zdravil v skladu z načeli zmanjševanje škode. Zainteresirani jo lahko kupite po ceni 3 € na sedežu društva Pražakova 6 v Ljubljani, ali jo naročite po ceni 5 € po pošti.

Uspešno poučujem angleški jezik.
Gregor: 051 732.740

Društvo Kralji ulice se za donacije v mesecu aprilu zahvaljuje:

- pekarni OSEM,
- slaščičarni ZVEZDA,
- društvu LAJKA za hrano za pse,
- fotostudiju FOTO GRAD za pet kupončkov za fotografiranje,
- podjetju LIDL za prehrabene izdelke,
- društvu ACT Slovenija za tople obroke,
- društvu HUMANITARČEK za bone za malico,
- trgovini ŽVERCA za hrano za pse,
- pizzeriji TRAPPA za tedenske pice,
- portalu DOBRODELKO za sanitetni material in higienske izdelke,
- prostovoljcem Muhamedu in Tinetu za previjanje ran in
- vsem dobrim ljudem za oblačila, obutev, hrano in denarna nakazila.

Se priporočamo za naprej.

Urejanje vrtov in okolice ter nega palm in oljk. Tel.: 069 924 752.

Podari knjigo in jo prinesi na Kralje. Pražakova 6, 1000 Ljubljana. Pon.–pet. 8.00–15.00. Tel.: 059 022 503

V društvu Kralji ulice sprejemamo hrano za naše brezdomne pse. Bo zelo dobrodošla! Hvala!

Športna sekcija Kralji ulice vas vabi vsak četrtek 10.00–10.45 v Športni center Triglav za Bežigradom (balon) na nogometno urico. Vsi dobrodošli! (Zaradi epidemije se rekreacija trenutno ne izvaja.)

029
KRALJI
ULICE

Delovanje našega društva lahko podprete tudi tako, da nam namenite 0,5 odstotka dohodnine, ki vam jo država odmeri za preteklo leto. To storite s spodnjim obrazcem, ki ga izpolnite in

pošljete na pristojni urad FURS (v Ljubljani je naslov: Davčna ulica 1, 1000 Ljubljana). Hvala!

PODATKI O DAVCNEM ZAVEZANCU:

(ime in priimek davčnega zavezanca)

(podatki o bivališču: naselje, ulica, hišna številka)

(poštna številka, ime pošte)

(davčna številka)

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

(pristojni finančni urad)

KAKO SE REČE OSEBAM, KI JIM MANJKAJO
PALCI NA ROKAH?
ASOCIALNI.

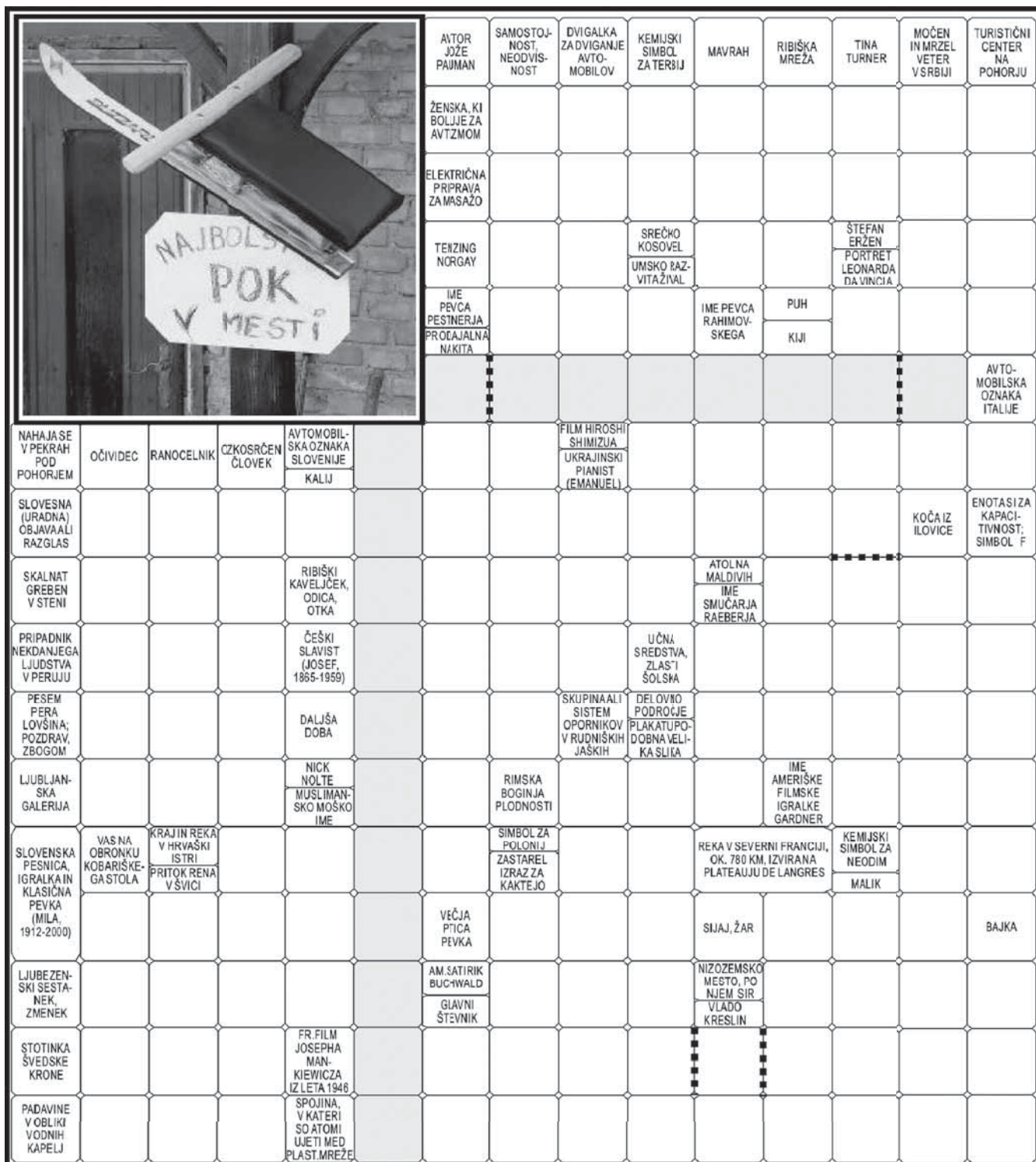
JURIJ KUNAVER

ZAHTEVA za namenitev dela dohodnine za donacije

Ime oziroma naziv upravičenca	Davčna številka upravičenca								Odstotek (%)
Društvo za pomoč in samopomoč brezdomcev Kralji ulice	2	3	9	5	6	0	4	6	1

V/Na _____, dne _____

podpis zavezanca/ke

AID – muslimansko moško ime, **IKINAI** – film Hiroshija Shimizua, **INTERKALAT** – spojina, v kateri so atomi, ioni ali molekule ujete med plastmi kristalne mreže

Ime in priimek: _____

Naslov:_____

Rešitev šahovske uganke:

1: Lg4+, Kxg4; 2: Se5+, fxe5; 3: h5++.

NAGRADNA KRIŽANKA

Pravilno izpolnjeno križanko pošljite do konca tekočega meseca na urednistvo@kraljiulice.org ali na naslov Društvo Kralji ulice, Pražakova 6, 1000 Ljubljana in se potegujte za štiri CD ploščke Balade na bledečih tleh, izvajalcev Kvinton & Borut Gombač. Iskrene čestitke nagrajencem pravilno rešene marčevske nagradne križanke, ki so: Zdenka Partl iz Cerknice, Žiga Leskovšek iz Lucije, Zdenka Kokotec iz Ljubljane in Mateja Sušina iz Novega mesta.

Št. 179

**MAJ
2021**

Časopis za brezdomstvo
in sorodna socialna vprašanja

PROSTOVOLJNI PRISPEVEK: 1 EUR

Polovico dobi član_ica društva.

KRALJI TULICE

